

TRIENALE

TAPISERIJE

NOVI SAD

ATELJE 61
SPC VOJVODINA, SUTJESKA 2
OD 15.11. DO 01. 12. 2001.

Prvi Trijenale Tapiserije

Ustanova za izradu tapiserija
ATELJE 61

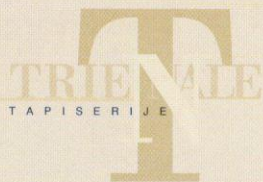
Tvrđava 9
Novi Sad

Prvi Trijenale Tapiserije u Novom Sadu

Veliki hol SPC Vojvodina
Sutjeska 2, Novi Sad

od 15. novembra do 1. decembra 2001.

Novi Sad, 2001.

Prvi trijenale tapiserije u Novom Sadu, rođen je posle negovanja dugogodišnje ideje o njegovom osnivanju. Tridesetak godina je trebalo da se steknu uslovi i da potreba i snaga ideje nadjača sve prepreke. Dugo je čekala naša tapiserija na ovaj događaj. Počastvovani smo i srećni što je baš Atelje 61 jedinstveni centar za život tapiserije kod nas, organizator ovako značajne manifestacije. O značaju govori i činjenica da je ovakav trijenale jedinstven u Jugoslaviji a malobrojan u svetu. Značajan je za autore i dela da kroz manifestaciju tapiserije budu predstavljene različite poetike i polazišta bogateći našu likovnu baštinu i duhovnost, što nam daje snagu da koračamo ravnopravno sa istima u svetu.

Novi Sad i Atelje 61 u njemu stvorili su gnezdo izatkano snagom, voljom i tradicijom iz koga je iznedrena ideja o nastanku i negovanju tapiserije na putu u budućnost. Na ovom putu nalaziće se i mnoga trijenala koja će beležiti uspehe, nadanja i stremljenja ove likovne discipline.

Prvi trijenale tapiserije danas, predstavio je mogući izbor tapiserije poslednjih tridesetak godina u našoj zemlji. Sud i mišljenje daće savremenici i teoretičari umetnosti. Trijenala tapiserije koji slede, davaće nove predstave i sudove o stvaralaštvu tapiserije u nekim budućim vremenima.

Danas je značajno to, da je započetak i utrt put vrhunskom i profesionalnom predstavljanju tapiserije u našoj zemlji. Svake treće godine novi stvaraoci i sveže ideje hrabriće nas za nove poduhvate u službi tapiserije.

ŽIVOT FORME UMETNOSTI STRUKTURIRANE NITI

Pojavu i karakterističan razvoj stila umetnosti tapiserije u nas treba sagledati, kako u okviru razvoja likovne i dekorativne umetnosti od pedesetih godina dvadesetog veka, tako i u kontekstu renesanse evropske tapiserije, događaji, koji uspešno koincidiraju doprinoseći neobično živoj stvaralačkoj aktivnosti. To je proces, u kojem se tendencije evropske avangarde prisno prepliću sa autohtonom baštinom umetnosti tekstila u Srbiji i, u kojem se naša tapiserija, budući da u ovoj umetnosti nemamo tradiciju, nije ponela kao epigon već je uspela da ostvari sopstveni identitet plastičkog znaka.

Izrada tapiserija u prošlosti uopšte, vekovima nije doživela bitnije promene. Ona se obavljala na vertikalnom ili horizontalnom razboju, na kojem su se niti potke preplitale sa nategnutim nitima osnove, obrazujući čvrsto tkano dvodimenzionalnu kolorističku kompoziciju. U pogledu materijala, primenjuje se, prvenstveno vuna i pamuk, a ne retko, i svilene ili pozlaćene niti, što je zavisilo od ukusa epohe.

U umetnosti savremene tapiserije, međutim, dolazi do napuštanja ovih klasičnih metoda izrade, što se manifestuje u izrazitoj slobodi autora pri izboru različitih, nekonvencionalnih materijala i kombinovanih tehnika, u kojima se delo oblikuje. Otuda, jedna od bitnih karakteristika morfologije umetnosti savremene tapiserije predstavlja jasno izdvajanje dva osnovna koncepta vizuelnog izraza; fenomen forme tradicionalne tapiserije u kojoj nit, čvrsto tkana, deluje samo kao obojena čestica, u strukturalnoj, odnosno prostornoj tapiseriji, nit je, oslobođena disciplinovane tehnike tkanja na razboju, unela u umetnost tapiserije volumen i prostor kao ravnopravne elemente kompozicije. Bitno je istaći, međutim, da bez obzira kojem fenomenu forme jedno delo pripada, njegova estetička sadržina se zasniva na načelima medija umetnosti strukturirane niti.

Fenomen forme strukturalne tapiserije, nastaje kao posledica otkrivanja novih formalnih potencijala oblikovanja niti koja je, u kontekstu vizuelnog koda apstraktne umetnosti postala bitni gradivni element estetičke sadržine medija tapiserije. Za razliku od fenomena forme tradicionalne tapiserije u kojoj nit, čvrsto tkana, deluje samo kao obojena čestica, u strukturalnoj, odnosno prostornoj tapiseriji, nit je, oslobođena disciplinovane tehnike tkanja na razboju, unela u umetnost tapiserije volumen i prostor kao ravnopravne elemente kompozicije. Bitno je istaći, međutim, da bez obzira kojem fenomenu forme jedno delo pripada, njegova estetička sadržina se zasniva na načelima medija umetnosti strukturirane niti.

Uzroke raznorodnosti forme savremene tapiserije pronalazimo u različitim pristupima istraživanju, dva najuticajnija evropska pokreta renesanse tapiserije i, zahvaljujući kojima, polovinom dvadesetog veka evropska tapiserija, posle više vekova tavorjenja u ulozi samo jedne od slikarskih tehnika doživljava svoju renesansu, što se ispoljava u ponovnom kreativnom pristupu ovom mediju umetnosti strukturirane niti. U Francuskoj, pokret renesanse se inspiriše tradicijom srednjovekovne umetnosti tapiserije, dok se u Bauhausu, obnova umetnosti strukturirane niti osnivala na radikalnoj analizi bitnih elemenata njene estetičke sadržine. Ovi različiti pristupi renesansi medija tapiserije, podrazumevali su drugačije istraživačke procese što je imalo za posledicu pojavu novih gradivnih oblika u komponovanju dela.

Renesansu tradicionalnih vrednosti umetnosti tapiserije, koja se radala u Francuskoj krajem tridesetih godina, dugujemo aktivnostima grupe entuzijasta okupljenih oko tapiseriste Žana Lirsa (Jean Lurca 1892-1966). U svojim istraživanjima oni su se inspirisali visokim umetničkim vrednostima remek-dela srednjovekovne francuske tapiserije, gde su otkrili strukturiranu obojenu nit kao bitan element oblikovanja. Fenomen forme tradicionalne tapiserije, prema tome, reprezentuju dela u kojima autor svoju poetiku materijalizuje na tradicionalan način, vizuelni znak oblikuje u planimetričnoj kompoziciji za zid, gde se opšta shema njenih gradivnih elemenata realizuje od disciplinovane i čvrsto tkane strukturirane obojene niti.

Razliku između fenomena forme tradicionalne i fenomena forme strukturalne, odnosno prostorne tapiserije, uistinu, treba tražiti u drugačijoj asimilaciji vizuelnog koda savremene umetnosti. U tradicionalnom pristupu, kao što je to činjeno i u prošlosti, pikturalna senzacija štafelajskog slikarstva transponuje se u medij strukturirane niti. Fenomen forme strukturalne tapiserije, međutim, ne oslanja se na ta gotova kompozicijska rešenja već svoj formalni jezik bazira na njihovim postulatima, suštinama tog iskustva. Za razliku od Lirsa i njegovih sledbenika, renesansu umetnosti tapiserije u Bauhausu, laboratoriji vizuelnog koda savremene umetnosti, stvaralački proces tapiserije osniva se na neposrednoj analizi vizuelnog koda savremene umetnosti, što rezultira u otkrivanju novih fenomena forme u umetnosti tapiserije. Savremeni vizuelnih znak oformio se u revolucionarnim umetničkim

pravicima u prve dve decenije dvadesetog veka, u kojima su umetnici ostvarili novu gramatiku vizuelnih umetnosti. U toku sukcesivnog smenjivanja kratkotrajnih ali radikalnih umetničkih pokreta fovizma, analitičkog i sintetičkog kubizma, a potom futurizma i De Stijla, došlo je do razgrađivanja unutrašnje strukture umetničkog dela i introspekcije njegovih slojeva, čime su bili otkriveni i ozvaničeni, postavljeni u prvi plan, bitni gradivni elementi estetičke sadržine dela. To je bio put bremenit dramatičnim zbivanjima u umetnosti, prvenstveno, u slikarstvu i skulpturi, na kraju kojeg je otkrivena apstraktna, nefigurativna umetnost, kao novo načelo u stvaralaštvu. U daljem razvoju umetnosti dvadesetog veka delo postaje multidisciplinarno; slika je mogla biti reljefna ili komponovana od različitih materijala, dok je skulptura često transparentna ili pikturnalna. U istraživanju novih fenomena forme u umetnosti više nisu poštovana pravila iz prošlosti, sve je bilo dopušteno što je rezultiralo u umetničkom delu. Na ovim postulatima se bazira renesansa tapiserije u Bauhausu. I, kao što se u bauhausovoj laboratoriji teorije forme u analizi elemenata kompozicije slike ova svela na liniju, oblik i boju, kao njene bitne elemente estetičke sadržine dela, tako je pri analizi tapiserije otkrivena strukturirana obojena nit, kao nosilac estetičke sadržine kompozicije.

Saznanje, da nit nije sredstvo u oblikovanju već uistinu njen estetički entitet, otvara put ka radikalno novom konceptu, pojavu neortodoksnih pristupa i u stvaralaštvu tapiserije, inače, umetničkom mediju u kojem se primena tradicionalnih tehnika i materijala smatrala ne samo njenom bitnom odlikom već se sa njom često poistovećivala. U istraživanju novih potencijala forme gradivnih elemenata kompozicije, eksperimentisanje oblicima postaje načelo u stvaralaštvu, što se upravo manifestuje u pojavi fenomena forme strukturalne odnosno prostorne tapiserije.

Istraživanja umetnosti tapiserije u Bauhausu predstavljaju inicijalni korak u ostvarenju ovog fenomena forme savremene tapiserije. Njegov puni razvoj dogodiće se u toku pedesetih i šezdesetih godina dvadesetog veka, period tokom kojeg će ovaj originalni doprinos pionira renesanse umetnosti tapiserije, biti opšte prihvaćen i postati novi koncept forme ovog vizuelnog medija. Već krajem pedesetih godina dvadesetog veka u delima poljskih tapiserista naglašena tekstura prerasta u visoki reljef sa tendencijom razvoja oblika u prostor. Bilo je potrebno načiniti samo jedan korak od slobodno strukturirane niti u tapiseriji na zidu do njenog izlaska u prostor. Ta evolucija forme u umetnosti tapiserije može se pratiti na Bijenalima tapiserije u Lozani od polovine šezdesetih godina. Silazak tapiserije sa zida u prostor predstavlja konačni rezultat velikog eksperimenta formom umetnosti tapiserije dvadesetog veka, koncept koji je u SAD zabeležen deceniju ranije.

Neposredno posle Drugog svetskog rata dogodio se sveobuhvatni razvoj savremene dekorativne umetnosti u Srbiji. To je skoro neočekivana pojava uzimajući u obzir njenu marginalizaciju tokom prve polovine dvadesetog veka i neopravdano dugog zapostavljanja rezultata, koje su u ovom periodu, ostvarili njeni pioniri. Jer, njihova dela, doprinos obrazovanju i razvoju teorijske misli, odnosno, iskustva koja su se sticala i taložila u ovoj sredini sve intenzivnije, posebno u periodu između dva svetska rata pružili su istinsku podlogu za ekspanziju naše dekorativne umetnosti.

Pedeste godine predstavljaju početak istorije umetnosti tapiserije u ovoj sredini, kada se javljaju individualni pokušaji u ovom tada i kod nas sve popularnijem vizuelnom mediju. Kao i u drugim evropskim zemljama, i ovde se za tapiseriju, među prvima interesuju slikari. Njihovo ogledanje i u tapiseriji, međutim, u većini slučajeva, bilo je više plod njihove želje za nekom vrstom vizuelne avanture, u kojoj je slikar plasirao lični vizuelni koncept štafelaškog slikarstva. Pri tom je potpuno izostajala interpretacija umetnikove poetike u, sada, drugačijem vizuelnom mediju umetnosti tapiserije. Bez obzira na kreativne potencijale autora, kao što su Lazar Vujaklija i Milan Konjović, ovakav pristup tapiseriji nije mogao rezultirati u originalnim ostvarenjima. Pa ipak, zahvaljujući upravo interesovanju poznatih umetnika, tapiserija postaje sve prisutnija.

Istovremeno, pojavljuju se i autori, kao što su Joško Onič, Živojin Kovačević, Boško Petrović, da pomenemo samo neke od njih, koji istražuju izražajni jezik medija tapiserije u kontekstu njenih elemenata kompozicije; strukturirane obojene niti i teksture materijala. Ipak, ova dela ostaju bez dubljih likovnih aspiracija u kojima se estetička problematika zadržava na površini kompozicije u vidu ornamentalne igre forme. Potrebno je napomenuti da su naši prvi autori tapiserije, stvarali pedesetih, u sredini bez tradicije, gde nije bilo specijalizovanih radionica, odnosno, profesionalne tehničke pomoći tkaca, neophodne kod realizacije dela. Delovanje

ovih autora zaslužuje našu pažnju jer su svojim pionirskim radom doprineli da se već u sledećoj deceniji ova umetnost, u nas razvije do autentičnog stila. Pri kraju ovog ranog perioda, izuzetnu pojavu u stvaralaštvu srpske tapiserije predstavljaju dela Milice Zorić i Olivera Galović. Inspirisani duhom i idejama slikarstva enformela, ovi autori napuštaju pravila tradicionalne forme umetnosti tapiserije i priklanjaju se likovnoj realnosti umetničkog dela. Novinu umetničkog koncepta ovih autora čini njihovo opredeljenje da u materijalizaciji svojih vizuelnih ideja, po prvi put u ovoj sredini, primenjuju nekonvencionalne materijale i kombinovane tehnike veza, kolaža i klečanja. Potenciranjem volumena strukturalne vrednosti forme, u kojoj grade svoj plastički znak, Zorićeva i Galovićeva predstavljaju avangardu strukturalne tapiserije, i u okviru evropske umetnosti tapiserije, o čemu svedoče nagrade koje su ovim umetnicima dodeljene na internacionalnim izložbama.

Već u prvoj deceniji istorije naše tapiserije, vidan je pluralizam vizuelnog izraza koji se manifestuje u paralelnosti pojave njenih različitih fenomena forme. Ovu raznolikost u oblikovanju ilustruje izložba Jugoslovenske tapiserije, održana u Parizu 1960. godine, gde su nas predstavljali autori, koji su u to vreme slovlili za najuspešnija imena naše tapiserije: Olivera Galović, Milan Konjović, Boško Petrović, Lazar Vujaklija i Milica Zorić. Sagledavajući ova dela u vremenskoj distanci, odnosno u svetlu retrospektive ukupnog dosadašnjeg stilskog razvoja tapiserije u nas, nameće se zaključak da je pomenuta pariska izložba već nagovestila i označila budući, karakterističan razvoj stila umetnosti tapiserije u Srbiji. Naime, tu je već bilo vidno opredeljenje autora za stvaralaštvo i u duhu tradicionalnih metoda oblikovanja, kao i afiniteti za nove tendencije, fenomene forme strukturalne tapiserije. Prvi trijenale tapiserije u Novom Sadu, koji je priređen sa namerom da načini pregled dosadašnjeg stvaralaštva umetnosti tapiserije u nas, obuhvata istovetnu likovnu problematiku koja se, o tome svedoče izložena dela, dalje produbljuje i problematizuje u originalnim ostvarenjima autora novijih generacija.

Fenomen forme strukturalne, odnosno, prostorne tapiserije, u našoj zemlji, javlja se početkom sedamdesetih u vidu radikalno novog pristupa u oblikovanju. Ovaj avangardni koncept prihvatila je nova generacija tapiserista, obrazovana na Akademiji primenjenih umetnosti u Beogradu. U njihovom stvaralaštvu inspirisala ih je prvenstveno sloboda komponovanja dela u novim, nekonvencionalnim, materijalima i tehnikama. To je, međutim, bila više produkcija noviteta oblika nego težnja ka značenju umetnosti strukturirane niti. Naime, ova naglašena težnja za eksperimentisanjem koje je, rekli bismo, postalo samo sebi cilj, rezultirala je u delima atraktivnih i iznenađujućih oblika koji, osim tih čisto formalnih vrednosti, nisu imala dubljih značenja. Stoga, već polovinom sedamdesetih, javlja se tendencija vraćanja tapiserije na zid ili njenog komponovanja u odnosu na njega. I dok se u drugim zemljama ostvaruju tapiserije u vidu trodimenzionalnih objekata u prostoru i ambijentalnih tapiserija, u našoj zemlji, tokom osamdesetih, eksperimentisanje u trećoj dimenziji autori zamenjuju težnjom za intimiziranjem forme, ostvarenoj u lepoti tkanja, taktinim vrednostima materijala i skladnog kolorita. Ovaj proces ilustruju dela Ninele Pejović, našeg najuspešnijeg tapiseriste ovog fenomena forme umetnosti tapiserije. Njeni prvi eksperimenti u oblikovanju strukturirane niti u prostoru, ostvareni su sa mnogo duha i ukusa, u tapiserijama, koja ostaju na nivou dekorativne igre formom. Polovinom sedme decenije kada ovaj autor započinje cikluse kompozicija u odnosu na zid, najčešće u formi visokog reljefa, većih dimenzija i rafiniranog kolorita, Ninea Pejović ostvaruje izuzetna dela slojevitog značenja. I tapiserije komponovane za zid, autora Ele Gorski, svojim estetskim vrednostima daleko nadvisuju njene eksperimente u prostoru. Sugestivan znak ovog autora, kompaktan i dorečen, uvek se potvrđuje u novim oblicima ekspresivne strukture apstraktnih kompozicija. Ovoj generaciji pripadaju vrlo talentovani tapiseristi koji sa uspehom stvaraju u ovom fenomenu forme: Marija Saraz Takać, Nadežda Novčić, Zaga Stojanović, Gordana Glid, Desa Tomić-Đurović i Grozdana Ranković.

Trend vraćanja tapiserije na zid, usmerio je nove generacije tapiserista, da se u oblikovanju dela opredele za planimetričku kompoziciju. Međutim, u ostvarenjima koja nam pružaju najistaknutiji autori : Nada Adžić, Jadranka Simonović, Gordana Pucar, Nives Pavlović Vuković i Giga Đuragić, uočava se da oni, pored korišćenja tradicionalnih metoda izrade, primenjuju i trodimenzionalne oblike, u vidu slojevitog tkanja, slobodnih i perforiranih delova, potenciranje tekstone do reljefa, u vidu puštenih slobodnih vlakana i ukupnjene niti. Utisak treće dimenzije ovi autori najčešće intenziviraju efektima sjajne boje obojenog sisala,

kudjelje i konoplje, kao i primenom konjske grive, materijala koji su bili karakteristični u prethodnom periodu. Očigledno je da, u vizuelnim senzacijama originalnih dela ovih autora, oni ne zapostavljaju iskustvo kroz koje je naša tapiserija prošla u fazi velikog eksperimenta.

Zanimljivo je da najmlađa generacija tapiserista koja se afirmisla tokom devedesetih, pokazuje posebno interesovanje za stvaralaštvo u fenomenu strukturalne, odnosno, prostorne tapiserije. Autore tapiserija: Snežanu Skoko, Marinu Bogdanović, Sunčicu Antić, Zlatka Cvetkovića i Leonoru Vekić, odlikuje inventivnost u traganju novih puteva oblikovanja i naglašena individualnost izraza. Fenomen forme tradicionalne tapiserije, u ovoj sredini, ima svoj neprekinut kontinuitet koji je obeležen delima izuzetne estetske vrednosti. Negovanje ovog koncepta forme, u velikoj meri dugujemo delatnosti Ateljea 61, osnovanom 1961. godine u Novom Sadu, na inicijativu slikara i tapiseriste Boška Petrovića i uz tehničku pomoć tapiseriste Etelke Tobolke. Zahvaljujući delatnosti ove specijalističke radionice za izradu tapiserija, prvi put u nas, bila je omogućena stručna realizacija tapiserija prema kartonima. Ovdje su istakne tapiserije od kojih se mnoga mogu svrstati u antologijska dela. Pomenimo samo ciklus tapiserija Uzleti, Boška Petrovića, koji je izveden prema autorovim kolažima, i gde u novom mediju, vibrantnih strukturiranih niti, u suptilnim odnosima smeđih valera prirodnih tonova vune, ovaj umetnik ostvaruje originalan plastički znak. Na istom nivou vrednosti uvrstili bismo i tapiserije čiji su autori: Mladen Srbinović, Stojan Čelić, Boško Karanović, Jovan Bikicki, Milivoje Nikolajević, Stevan Maksimović, Isidor Vrsajkov.

Pored svoje osnovne delatnosti, Atelje 61 je delovao na unapređenju i promociji tapiserije. Najzapaženija je izložbena aktivnost koju je Atelje 61 započeo odmah po osnivanju, već 1962. godine, organizujući do danas zapažene izložbe tapiserije u Jugoslaviji i inostranstvu.

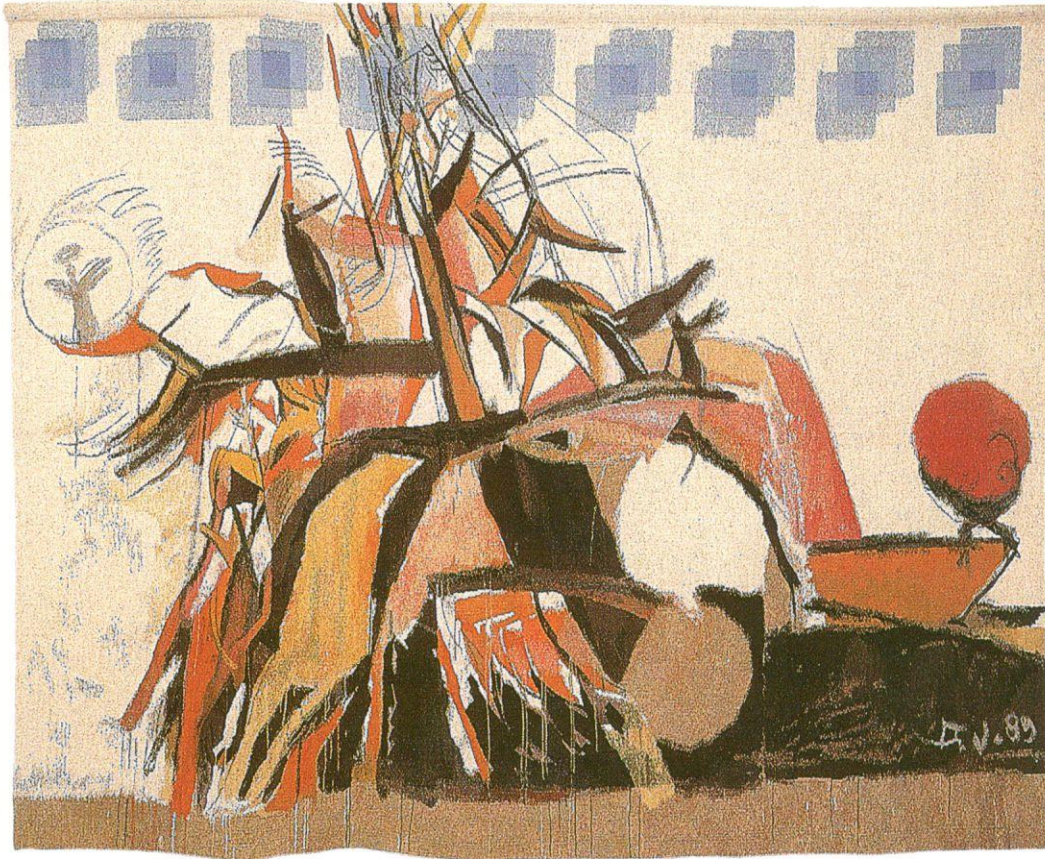
Fenomen forme tradicionalne tapiserije prihvatili su kao svoj izraz i nekoliko autora koji nisu realizovali svoja dela u saradnji sa Ateljeom 61. Među ovim tapiseristima značajno mesto zauzima stvaralaštvo Mateje Rodićija, Branislava Subotića i Stevana Čukića. Opus Rodićija zaslužuje posebnu pažnju ne samo po svom obimu već i prema karakteru autorove poetike koja je duboko inspirisana lepotom umetnosti narodnog veza.

Od mladih autora, tradicionalni način u izradi tapiserija, koje lično tkaju, prihvatili su autori Dušanka Botunjac i Nada Mančić, kao formu u kojoj materijalizuju individualnu poetiku.

Dela izložena na ovom Prvom trijenalu tapiserije u Novom Sadu, pružaju uvid u bogato i originalno stvaralaštvo naših autora tapiserije tokom pola veka njene istorije. Ona pokazuju da su naši autori bili otvoreni prema raznim uticajima, ali i da su ovi, uistinu, za naše umetnike, predstavljali samo različita izvorišta inspiracije.

Stvaralaštvo tapiserije u Srbiji pokušali smo da sagledamo u svetlu fenomena forme stilskog obeležja umetnosti savremene tapiserije u svetu, kao i da ih prepoznamo u kontekstu pojave i razvoja tapiserije u našoj sredini. Istovremeno, hteli smo da ukažemo na pogrešnost pretpostavke, da su estetske vrednosti tapiserije realizovane u tradicionalnim tehnikama i materijalima, samo zato što pripadaju metodima rada iz prošlosti, umanjene u poređenju sa delima koja su realizovana u novim fenomenima forme savremene tapiserije. Pre nam se čini, da bi takve sumnje bile opravdanije prema novim pristupima oblikovanja forme gde, u težnji za plasiranjem noviteta, ta dela često ostaju samo na nivou eksperimenta. U vreme nestabilnih kriterijuma, potrebno je ponoviti, da su u stvaralaštvu (još uvek) presudni duh i imaginacija autora, odnosno, da tehnika i materijali služe umetniku samo kao sredstvo, da svoju poetiku materijalizuje, u ovom slučaju, u mediju umetnosti strukturirane niti.

naziv: „Instalacija“, 1990.
dimenzije: 225 x 285 cm
materijal: vuna
tehnika: klečana

Rođen u Bačkoj Topoli 1914. godine. Završio Umetničku školu u Beogradu 1938, a zatim upisao studije na Akademiji likovnih umetnosti u Beogradu (odsek slikarstvo) u klasi profesora Mila Milunovića. Od 1945. je član ULUV-a, a od 1950. član ULUS-a. U periodu od 1952. do 1956. bio je direktor Škole za primenjenu umetnost u Novom Sadu. Bio je zaposlen kao likovni kritičar u „Magyar Szó“. Bavio se štafelajnim i zidnim slikarstvom, a sporadično i tapiserijom. Studijska putovanja: Italija, Nemačka, Francuska. Pored samostalnih izložbi učestvovao i na mnogobrojnim kolektivnim izložbama. Umro u Novom Sadu 1990. godine.

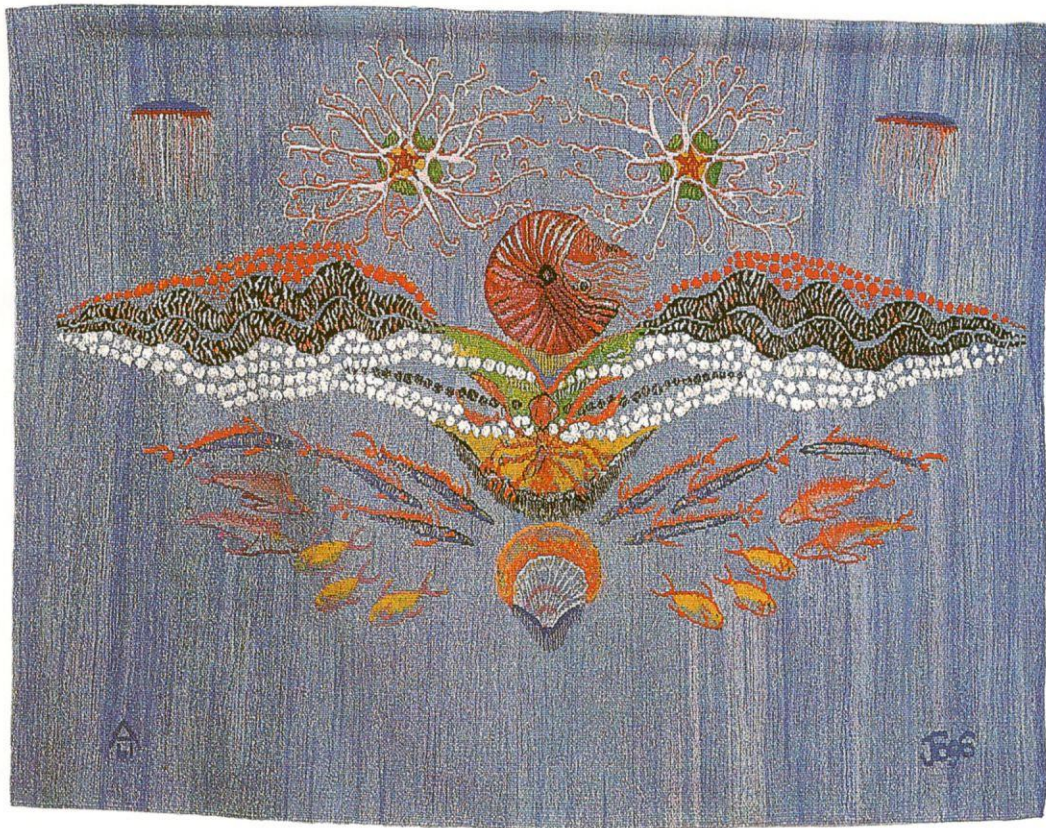

naziv: „Moj štit od tame“, 1999.
dimenzije: 90 x 90 cm
materijal: pamuk, juta, vuna, konoplja
tehnika: kombinovana

Rođena u Beogradu 1967. godine. Fakultet primenjenih umetnosti i dizajna završila 1992. u Beogradu, u klasi profesora Branislava Subotića i profesora Vesne Mujadžić-Janković. Član je ULUPUDS-a. Radi kao profesor likovne kulture u Beogradu. Do sada je imala više samostalnih i grupnih izložbi u Beogradu.

naziv: „Panonsko more“, 1996.
dimenzije: 140 x 178
materijal: vuna
tehnika: kombinovana

Rođen 1916. godine u Srbobranu. 1946. godine pohađa ULUS-ovu školu u Beogradu. Od 1947. do 1951. studira dekorativno slikarstvo u Školi za primenjene umetnosti, u klasi profesora Vinka Grdana, Vladimira Predojevića i Vase Pomorišća, a dve godine je student i novoosnovane Akademije za primenjene umetnosti u Beogradu. Član ULUV-a od 1951. i UPIDIV-a od 1966. radio kao scenograf i slikar-izvođač u Srpskom narodnom pozorištu u Novom Sadu i u Narodnom pozorištu u Tuzli. Dobija status slobodnog umetnika 1963. Na studijsko putovanje odlazi u Pariz 1955/56. godine. Ostvario mnogobrojne samostalne izložbe u zemlji i inostranstvu. Dobitnik značajnih nagrada i priznanja, domaćih i stranih. Učestvovao na mnogim kolonijama u Jugoslaviji i van nje. Bavio se slikarstvom, vitražom, tapiserijom. Umro u Novom Sadu 1996. godine. Sarađivao sa Ateljeom 61, gde su po njegovim kartonima i projektima izvedene mnogobrojne tapiserije.

naziv: „Koncert pod krošnjom”, 1998.

dimenzije: 200 x 300 cm

materijal: vuna

tehnika: klečana

Rođen 1924. godine u Somboru. Nakon završene Građanske škole u Somboru (1940.), diplomirao na Državnoj trgovačkoj akademiji u Somboru (1945.) i na Učiteljskoj školi - Preparandiji u Somboru (1946.). Na likovnom odseku Više pedagoške škole u Novom Sadu diplomirao 1955. Član ULUS-a od 1965. Od 1967. do 1971. studira na Filozofskom fakultetu u Beogradu, na grupi za istoriju umetnosti. Studijska putovanja: Austrija, Grčka - Krit, Italija, Turska, Liban, Izrael, Jordan, Egipat, Francuska, bivša SSSR, Nemačka, Rumunija, SAD. Ostvario mnogobrojne samostalne i grupne izložbe. Dobitnik velikog broja nagrada i priznanja u zemlji i inostranstvu. Od 1978. saraduje sa Ateljeom 61, gde je po njegovim kartonima izvedeno desetak tapiserija.

naziv: „Elementi prirode”, 2000/2001.
dimenzije: 400 x 320
materijal: pamuk, lan, viskoza, filizelin
tehnika: ručno tkanje (sopstvena tehnika)

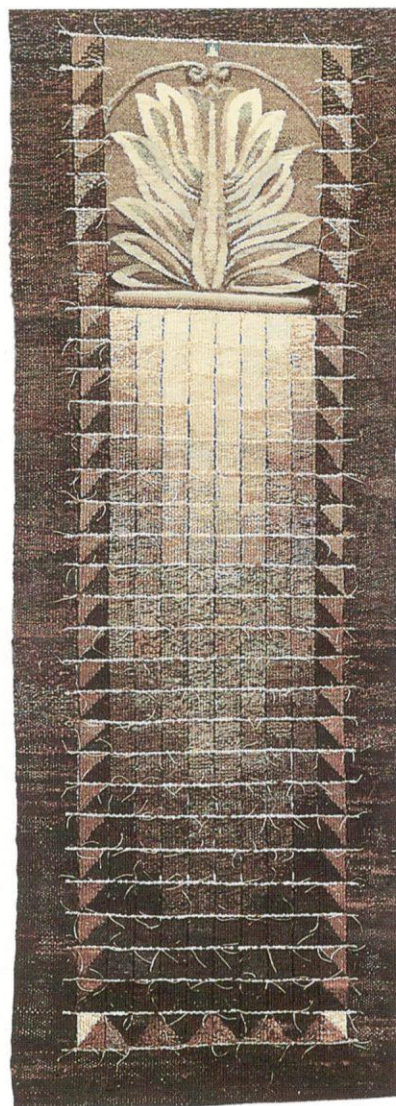

Rođena 1968. godine u Beogradu. Diplomirala u Školi za industrijski dizajn, na odseku tekstila, a na Fakultetu primenjenih umetnosti i dizajna - odsek za tekstil - diplomirala 1992. Postdiplomske studije završila 2001. na istom fakultetu. Član je ULUPUDS-a od 1996. Zaposlena kao profesor likovne kulture u Beogradu. Učestvovala na više kolektivnih izložbi u zemlji. Učesnik je Kolonije tapiserista „Boško Petrović” 2001.

naziv: ciklus „Carski zapisi”, 2001.
dimenzije: 60 x 180
materijal: vuna, kudelja
tehnika: klečana

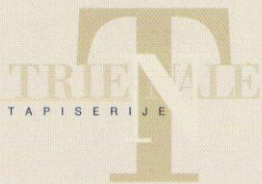
Rođena 1954. godine u Dupljanu kod Negotina. Srednju školu za primenjene umetnosti završila u Nišu 1972. Diplomirala 1977. na Fakultetu primenjenih umetnosti, odsek tekstil. Član je Udruženja likovnih umetnika primenjenih umetnosti i dizajnera Srbije (ULUPUDS). Ostvarila više grupnih i samostalnih izložbi u zemlji i inostranstvu. Bavi se tapiserijom. Zaposlena u negotinskoj gimnaziji, kao profesor likovne kulture. Živi u Negotinu. Godine 1999. učestvovala na Drugom sazivu kolonije tapiserista „Boško Petrović”.

naziv: „Klijanje“, 1983.
dimenzije: 165 x 200
materijal: vuna
tehnika: klečana

Rođen 1936. godine u Peći. Srednju školu primenjenih umetnosti - odsek zidnog slikarstva - završio 1956. u Peći. Akademiju primenjenih umetnosti - odsek tekstila - u klasi profesora Dragutina Mitrovića, završio 1965. Član ULUPUDS-a od 1966. Od 1966. se profesionalno bavi monumentalnim slikarstvom i tekstilnim industrijskim dizajnom. Radio na opremanju većeg broja objekata u zemlji i inostranstvu - unikatnim tekstilom, zavesama, tepisima, tapiserijama, dekorativnim panoima... Od 1966. ima zvanje slobodnog umetnika. Studijska putovanja: SAD, Italija, Francuska, Nemačka, Holandija. Dobitnik velikog broja nagrada i priznanja na polju izrade tepiha, mozaika, tapiserija, industrijskog dizajna... Učesnik Trećeg saziva kolonije tapiserista „Boško Petrović“ 2000.

naziv: „Pogledi, I - XV“, 2000.
 dimenzije: 15 x (41 x 41 x 18)
 materijal: drvo, industrijske trake, PVC folija
 tehnika: kombinovana

Rođen 1971. godine u Vrnjačkoj Banji. Srednju umetničku školu „Đorđe Krstić“ završio u Nišu. Diplomirao 1996. na Fakultetu primenjenih umetnosti i dizajna u Beogradu, na odseku tekstila, a na istom fakultetu magistrirao 2000. (oblast tapiserija). Član ULUPUDS-a od 1997. Učestvovao na više kolektivnih izložbi u zemlji i inostranstvu. Samostalna izložba: „Vidim tekstil“ održana u Kulturnom centru Beograda. Učesnik II saziva kolonije tapiserista „Boško Petrović“ 1999. godine, u organizaciji Ateljea 61 iz Novog Sada. Dobitnik Plakete ULUPUDS-a za ostvarene rezultate u 1999. godini.

naziv: „Nevreme u luci”, 1993.
 dimenzije: 110 x 420 cm
 materijal: vuna
 tehnika: klečana

Rođen 1948. u Novom Sadu. Diplomirao 1972. na Akademiji za primenjene umetnosti u Beogradu, na smeru za grafičke komunikacije. Magistrirao na istoj Akademiji 1974. (Plakat). Od 1972. izlagao na većem broju značajnih kolektivnih izložbi u zemlji i inostranstvu, a iza njega su i mnogobrojne samostalne izložbe. Zaposlen na Akademiji umetnosti u Novom Sadu od 1979. kao redovan profesor na katedri za grafičke komunikacije, gde predaje Plakat. Ostvario uspešnu saradnju sa Ateljeom 61.

naziv: „Emotion“, 2001.
dimenzije: 220 x 300
materijal: vuna
tehnika: ručno čvorovano

Rođena u Raški 1971. godine. Srednju školu za dizajn završila u Nišu, a Fakultet primenjenih umetnosti i dizajna, odsek tekstil, u Beogradu. Učestvovala na više kolektivnih izložbi u zemlji. Bavi se izradom ručno čvorovanih tepiha. Živi i radi u Beogradu.

naziv: „Rita“, 1984.
dimenzije: 220 x 150
materijal: vuna
tehnika: kombinovana

Rođen 1946. godine u Kovilju. Na Višoj pedagoškoj školi u Novom Sadu, likovni odsek, diplomirao 1970. Od 1974. član UPIDIV-a, a od 1986. član SULUV-a. Pored velikog broja ostvarenih samostalnih izložbi, učestvovao i na mnogobrojnim grupnim izložbama. Za svoj rad na likovnom polju dobio brojne nagrade i priznanja. Dugi niz godina saraduje sa Ateljeom 61, gde su izvedene njegove tapiserije.

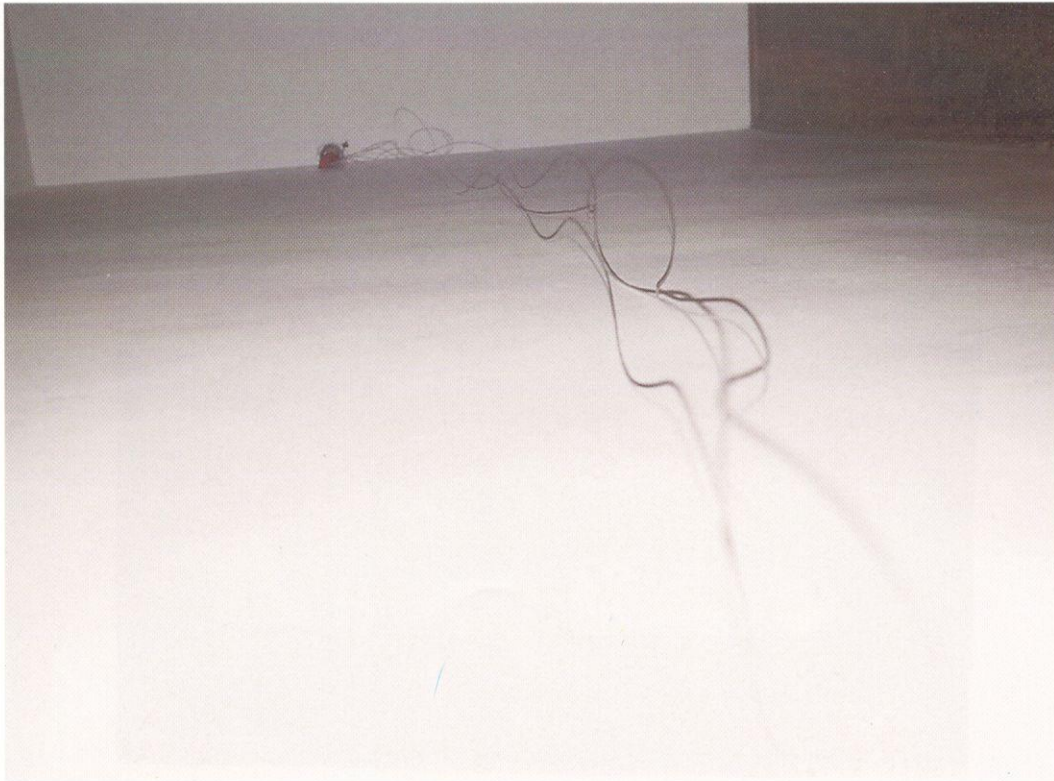

naziv: „Duga II“, 2001.
dimenzije: 90 x 120 x 140 x 75
materijal: vuna, sunder
tehnika: kombinovana

Rođena 1936. godine u Bihacu. Gimnaziju završila u Banja Luci. Tkanjem tekstila i izradom tapiserija intenzivno se bavi od 1968. Bila je angažovana na izradi tekstila za više dramskih predstava beogradskih pozorišta, kao i na beogradskoj televiziji. Izvela je brojne tapiserije u saradnji sa arhitektima, u cilju oplemenjivanja prostora savremene arhitekture. Stalno saraduje sa modnim kućama u zemlji i inostranstvu. Član je ULUPUDS-a od 1972. godine. Kao stipendista Fonda „Moša Pijade“ stručno se usavršavala u Londonu i Edinburgu. Dobitnik nagrade ULUPUDS-a za životno delo 1974. godine. Učesnik Trećeg saziva kolonije tapiserista „Boško Petrović“ 2000.

naziv: „Put“, 2001.
dimenzije: 300
materijal: najlon, žica
tehnika: sopstvena

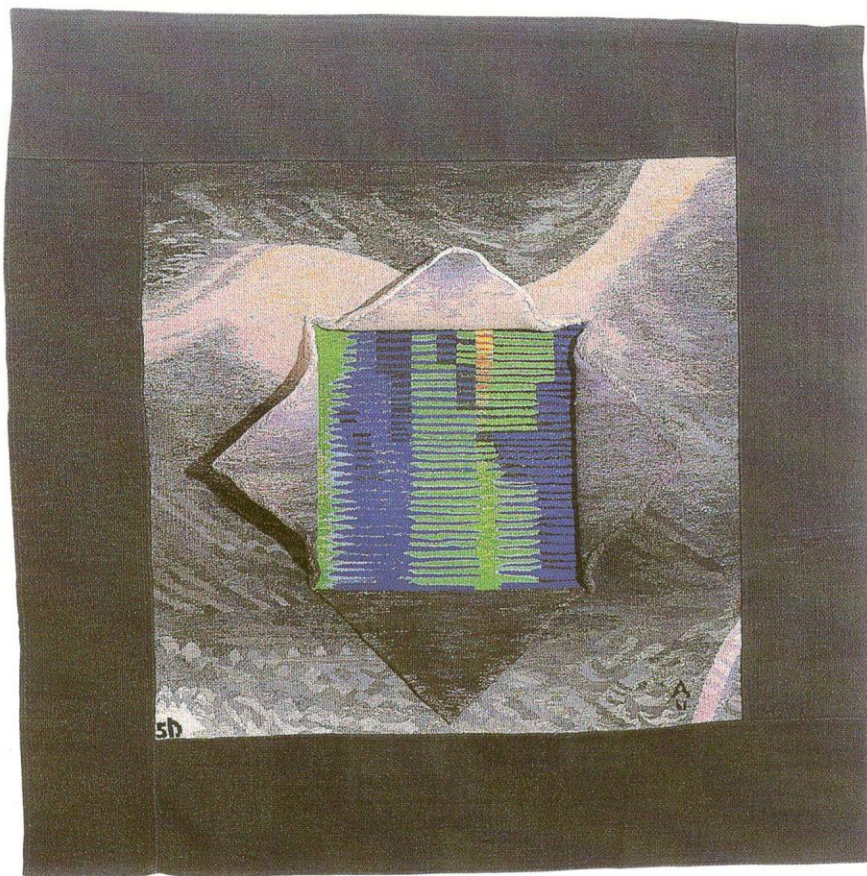

Rođena 3.10.1965. godine u Podgorici. Završila 1980. u Podgorici Muzičku školu - klavir; 1984. završila Gimnaziju u Podgorici (opšti dizajn); 1986. diplomirala na Višoj školi za primenjenu umetnost u Beogradu - smer aranžer; 1991. diplomirala na Fakultetu primenjenih umetnosti u Beogradu, na katedri za tekstil, u klasi profesora Branislava Subotića; 1996. magistrirala iz oblasti tapiserije na istom fakultetu. Od 1991. član je ULUPUCG-a, a od 1994. član ULUPUDS-a. Kao asistent na katedri za tekstil -predmet savremena tapiserija - radila od 1994. do 1997. Pored tapiserije bavi se i scenskim kostimom. Učesnik Trećeg saziva kolonije tapiserista „Boško Petrović“ 2000.

naziv: „Zrak“, 1995.
dimenzije: 120 x 120
materijal: vuna
tehnika: klečana

Rođena 1936. godine u Kruševcu. Završila Školu za primenjenu umetnost u Novom Sadu. Pre nego što je dobila status slobodnog umetnika, radila je dugo godina kao likovno-tehnički urednik u Novinsko izdavačkoj kući „Dnevnik“ iz Novog Sada. Učestvovala je na brojnim kolektivnim izložbama u zemlji i inostranstvu, a ostvarila je i veliki broj samostalnih izložbi. Za rad na polju crteža i tapiserije dobila je više značajnih nagrada. Živi i radi u Novom Sadu. Aktivnu saradnju sa Ateljeom 61 ostvaruje dugi niz godina.

naziv: „Kvartet“, 2000.
dimenzije: 193 x 140
materijal: vuna
tehnika: klečana

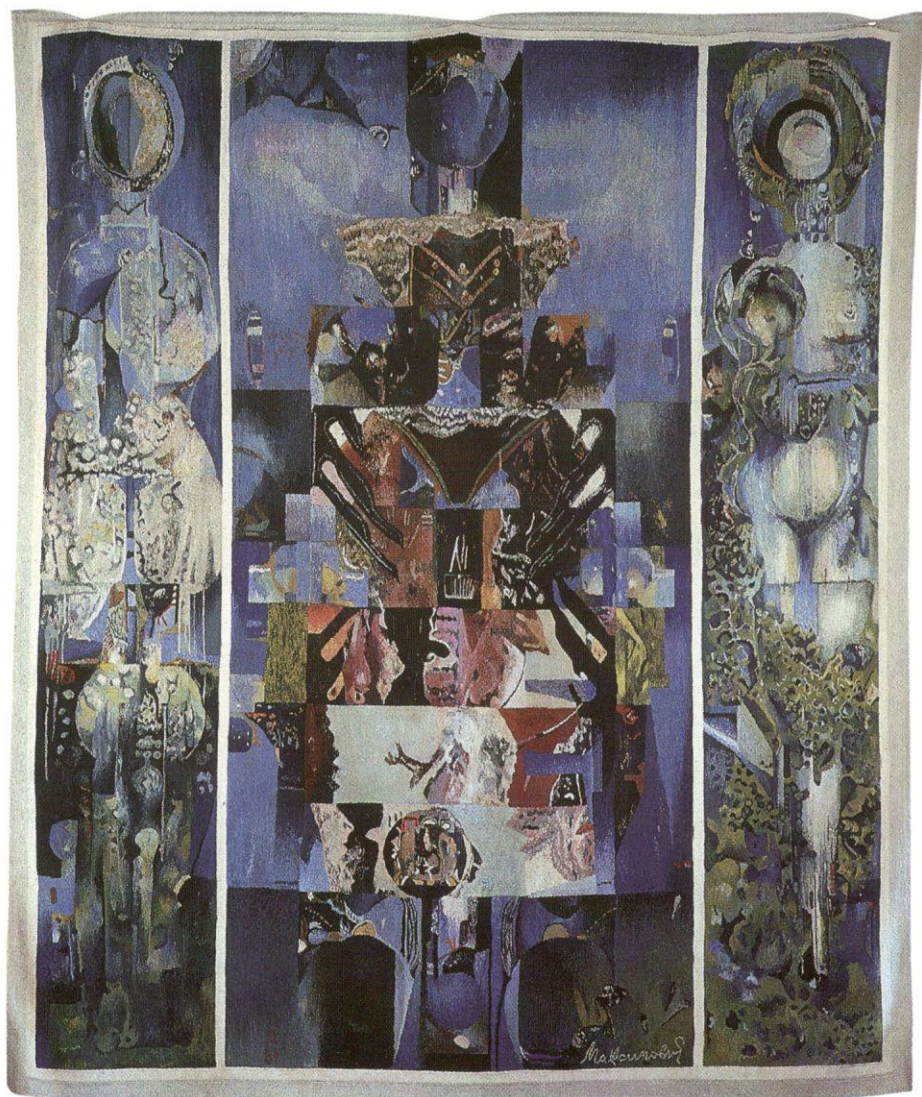

Rođen je 5. januara 1924. godine u Bosanskoj Krupi, gde je i završio osnovnu školu. Od 1934. do 1941. učio je gimnaziju u Bihaću, a maturirao je 1943. u Beogradu. U Beogradu je 1948. završio i Akademiju za likovne umetnosti, u klasi Marka Čelebonovića, a godinu dana kasnije i specijalku za grafiku, u klasi Mihajla Petrova. Slikarstvo je studirao u klasi Mila Milunovića, Ivana Tabakovića i Nedeljka Gvozdenovića. Jedan je od osnivača „Grafičkog kolektiva“, Kluba prijatelja grafike »Arta« i »Kolekcije« grafika. Takođe je pripadao i grupi »Samostalni« do 1957. godine. Pored grafike, Boško Karanović bavi se i slikarstvom, mozaikom i tapiserijom. Od 1947. Učestvuje na velikom broju samostalnih i grupnih izložbi u zemlji i inostranstvu. Studijska putovanja: Italija, Grčka, Švajcarska, Francuska, Engleska, SSSR, Japan, Španija, Egipat. Dobitnik više značajnih nagrada u Jugoslaviji. Od 1962. godine saraduje sa Ateljeom 61, gde je izvedeno njegovih 9 tapiserija, a od iste godine redovno učestvuje na izložbama tapiserija. Nagradu Ateljea 61 za tapiseriju dobio je 1999. godine. Učesnik je Prvog saziva kolonije tapiserista „Boško Petrović“ 1998.

naziv: „Kačiperke“, 1975.
 dimenzije: 291 x 252
 materijal: vuna
 tehnika: klečana

Rođen 1910. u Novom Sadu. Slikarstvo studirao na Akademiji likovnih umetnosti u Beogradu, u klasi Mila Milunovića i Ivana Tabakovića. Studijska putovanja: Francuska i Poljska. Iza njega su mnogobrojne samostalne i kolektivne izložbe u zemlji i inostranstvu. Takođe je za svoj umetnički angažman dobio više značajnih nagrada i priznanja. Već od šezdesetih godina njegove tapiserije se redovno izlažu na izložbama Ateljea 61.

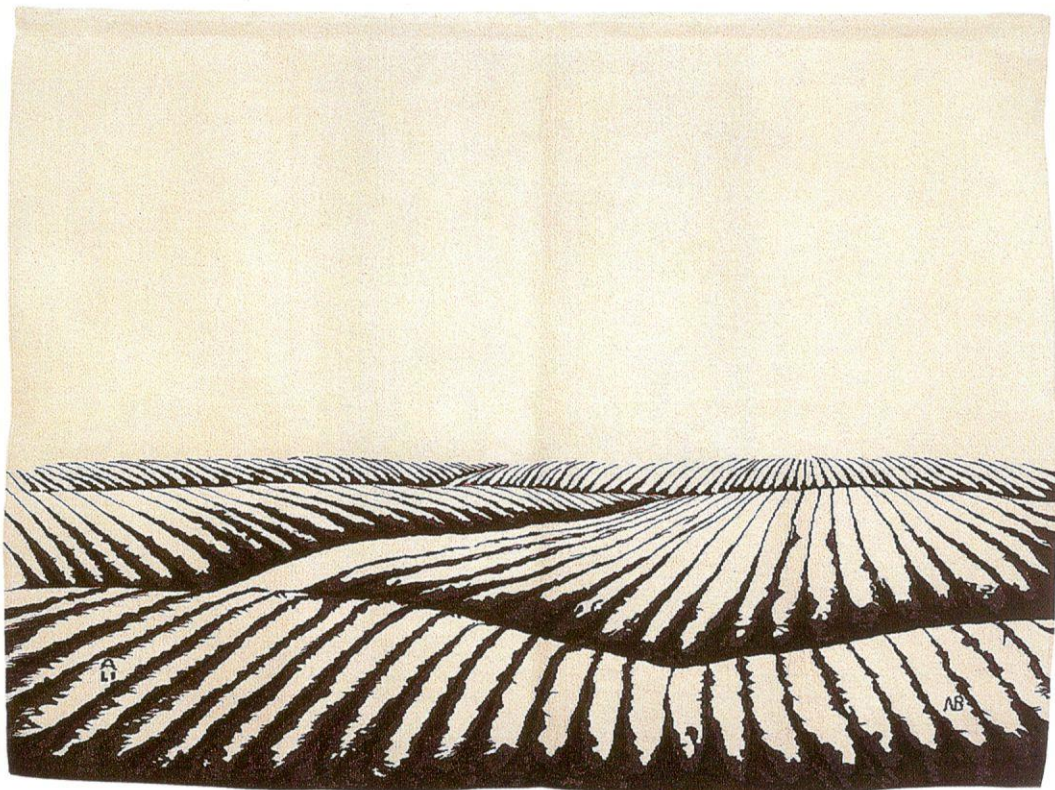
naziv: „Kapija tri majčinska slova“, 1992.
dimenzije: 310 x 325
materijal: vuna
tehnika: kombinovana

Rođena u Rumi 1960. godine. Nakon završene Umetničke škole u Novom Sadu, studirala slikarstvo na Akademiji umetnosti u Novom Sadu i Fakultetu likovnih umetnosti u Beogradu. Završila postdiplomske studije na Fakultetu likovnih umetnosti u Beogradu, kod profesora Branislava Protića. Ostvarila brojne samostalne i kolektivne izložbe i Jugoslaviji i van nje. Dobitnik nagrada i priznanja za svoj rad na polju umetnosti. Bavi se slikarstvom, performansom, crtežom, tapiserijom. Zaposlena na likovnom odseku Akademije umetnosti u Novom Sadu. Sve njene tapiserije izvedene su u radionici Ateljea 61.

naziv: „Zima“, 1980/81.
 dimenzije: 160 x 200
 materijal: vuna
 tehnika: klečana

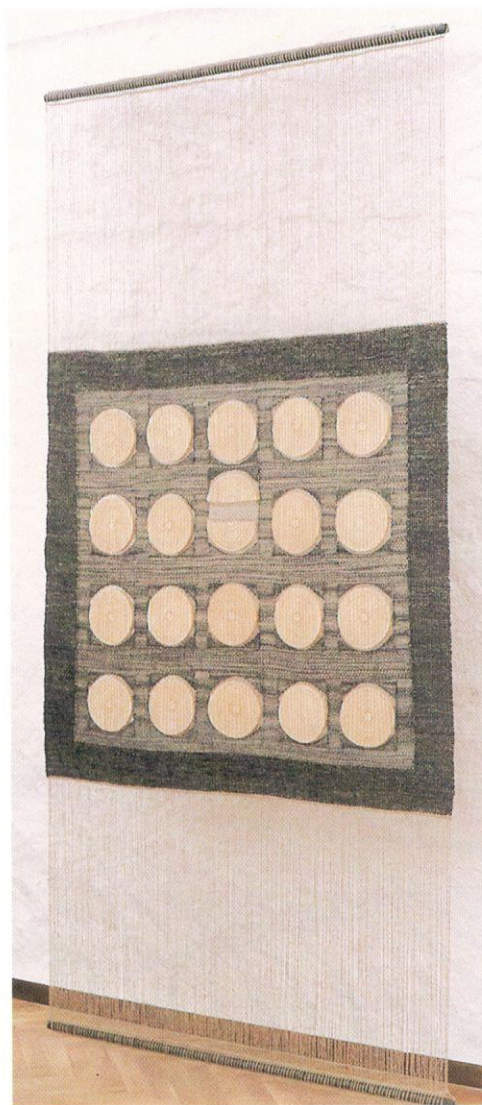
Rođena 1950. godine u Novom Sadu. Diplomirala na Fakultetu primenjenih umetnosti u Beogradu. Član UPIDIV-a od 1978. godine. Bila je zaposlena u Školi za dizajn „Bogdan Šuput“ u Novom Sadu. Bavila se unikatnim tekstilom i tapiserijom. Ostvarila uspešnu saradnju sa Ateljeom 61. Umrla 1995. u Novom Sadu.

naziv: „Olijak”, 1979.
 dimenzije: 130 x 260
 materijal: kudelja, sisal, drvo
 tehnika: kombinovana

Rođena je 1937. godine u Vinkovcima. Diplomirala na Akademiji primenjenih umetnosti u Beogradu 1964, a post-diplomske studije završila 1971. na istoj akademiji. Od 1965. član ULUPUS-a. Zvanje istaknutog umetnika stekla 1986. godine. Dobitnik je Nagrade za tapiseriju Ateljea 61, kao i mnogih drugih značajnih nagrada za rad na polju tapiserije. Aktivno se bavi tapiserijom, dekorativnom tkaninom, mozaikom. Njene tapiserije obišle su gotovo čitav svet: Italija, Francuska, Belgija, Nemačka, SAD, Indija, bivši SSSR, bivša Čehoslovaška, Mađarska, Kina, Koreja, Mongolija. Živi i radi u Pančevu. Učesnik je Drugog saziva kolonije tapiserista „Boško Petrović” 1999.

naziv: „Vid VIII“, 1996.
dimenzije: 180 x 40
materijal: metal
tehnika: sopstvena

Diplomirala na Fakultetu primenjenih umetnosti 1980. godine, a postdiplomske studije završila 1988. godine. Od 1981. član je ULUPUDS-a. Izlaže u zemlji i inostranstvu od 1978. Ima status slobodnog umetnika. Delokrug umetničkog rada su joj tapiserije, unikatni tekstil, intermedijalna istraživanja. Dobitnik je više nagrada za svoj rad. Jedan je od učesnika četvrtog saziva kolonije tapiserista „Boško Petrović“ 2001.

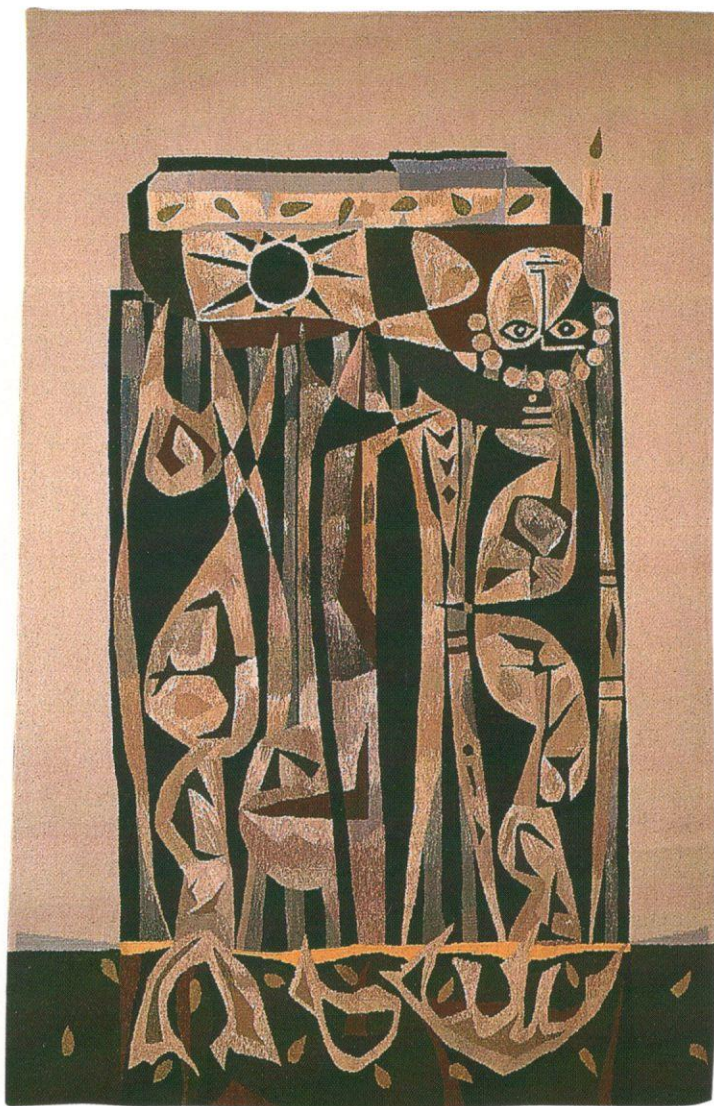

naziv: „Proces“, 2001.
 dimenzije: 8 x 10 x 97; 5 x 20 x 85;
 5 x 15 x 85; 6 x 14 x 85; 6 x 7 x 1.55
 materijal: kućina, drvo
 tehnika: sopstvena

Rođena 1972. godine u Beogradu.
 Završila Srednju školu za dizajn i industrijsko oblikovanje (odsek tekstil) u Beogradu, a 1997. diplomirala na Fakultetu primenjenih umetnosti, na odseku za tekstil (predmet tapiserija). Trenutno na postdiplomskim studijama na istom fakultetu, sa temom tapiserija. Član je grupe „Punkt za umetnički eksperiment“. Dobitnik nagrade „Iva Vrinjanin“ za najbolja ostvarenja iz oblasti tekstila i nagrade GIP „Graditelj“, Gornji Milanovac, specijalna nagrada u oblasti Mixed Media. Učesnik je Trećeg saziva kolonije tapiserista „Boško Petrović“ 2000.

naziv: „Kompozicija VI“, iz ciklusa „Vapaj“, 1983/84.
dimenzije: 290 x 220
materijal: vuna
tehnika: klečana

Rođen 1922. godine u Novom Sadu. Akademiju likovnih umetnosti završio u Beogradu, u klasi profesora Mila Milunovića. Od 1943. do 1953. radi kao profesor u Školi za primenjenu umetnost u Novom Sadu. Jedan je od osnivača i članova Grupe 57 (1957.), na čijim izložbama izlaže i svoje prve tapiserije. Zajedno sa Etelkom Tobolkom u Novom Sadu osniva 1961. Atelje 61, prvu jugoslovensku radionicu za izradu tapiserija. Od 1969. do 1975. profesor na Višoj pedagoškoj školi u Novom Sadu. 1975. postaje vanredni profesor Akademije umetnosti u Novom Sadu, na odseku za likovnu umetnost. 1980. izabran je za redovnog profesora na istoj Akademiji. Bavio se slikarstvom, temperom, mozaikom, kolažom, tapiserijom. Izlagao na više samostalnih i grupnih izložbi u zemlji i inostranstvu. Takođe dobitnik više značajnih nagrada na polju likovnih i primenjenih umetnosti. Umro u Novom Sadu 10. oktobra 1982.

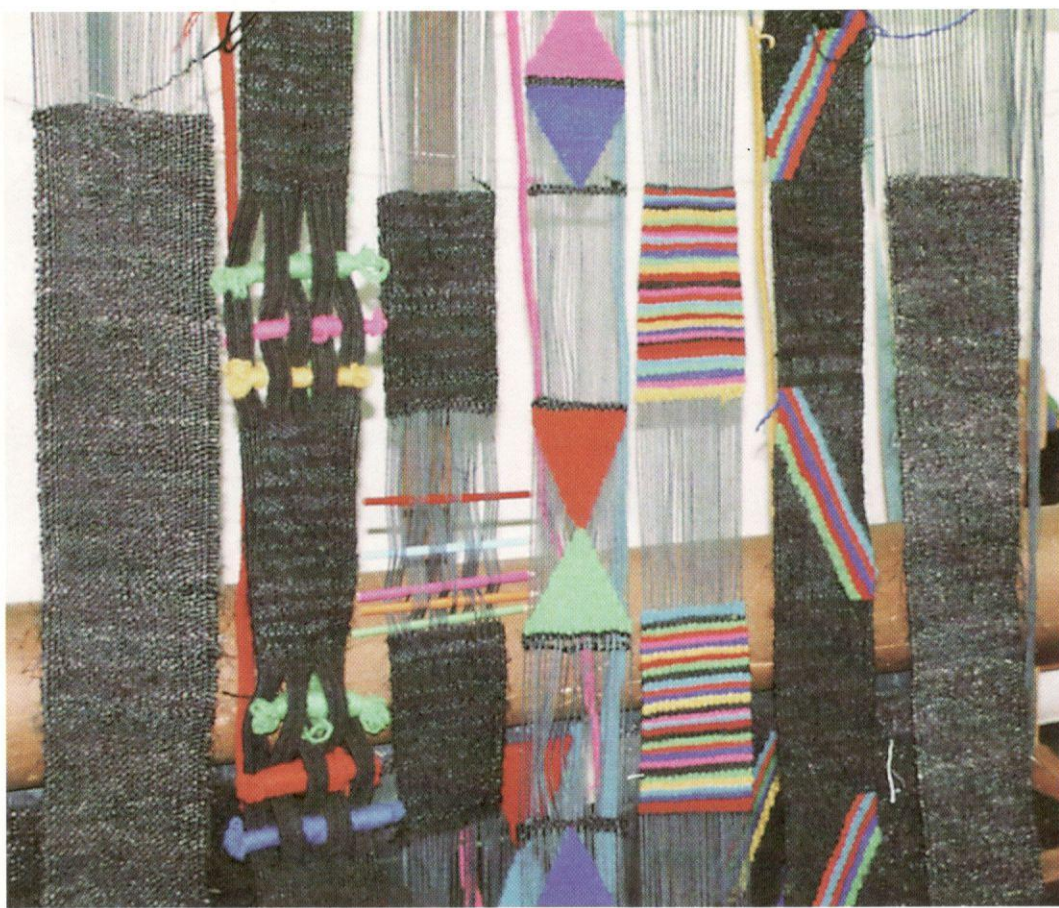
naziv: „Nasleđe”, 2001.
 dimenzije: 148 x 185
 materijal: vuna, aplikacije od novčića
 tehnika: klečana

Rođena u Nišu 1939. godine. Školu za primenjene umetnosti u Nišu završila 1959, a 1967. diplomirala na Akademiji za primenjene umetnosti u Beogradu, u klasi profesora Dragutina Mitrovića. Kao profesor u niškoj školi za primenjene umetnosti, na odseku za tekstil, radila od 1967. do 1971. godine. Karijeru tekstilnog dizajnera i kreatora osvarila u Beogradskom pamučnom kombinatu i trikotaži „Zelengora” i „Partizanka” u Beogradu. Član ULUPUDS-a od 1971. godine. Iza nje su brojne samostalne i grupne izložbe u zemlji i inostranstvu. Dobitnik je nagrade „Majski cvet” (1971.) i godišnje nagrade ULUPUDS-a (1976/77.) Učestvovala na Trećem sazivu kolonije tapiserista „Boško Petrović” 2000.

naziv: „Cingl-cangl“, 2001. (detalj)
 dimenzije: 295 x 100
 materijal: sisal, vuna, drvo, koža
 tehnika: kombinovana

Rođena u Beočinu 1944. godine. Na Višoj pedagoškoj školi u Novom Sadu, likovni odsek, diplomirala 1965, a 1969. na Akademiji primenjenih umetnosti u Beogradu, odsek tekstil. Član UPIDIV-a postaje 1971. Sa temom „Prostorna tapiserija“ magistrirala 1974. godine na Akademiji primenjenih umetnosti, kod prof. Branislava Subotića. Od 1970. godine učestvuje na svim značajnim grupnim izložbama tapiserije i tekstita u zemlji i inostranstvu. Iza nje je desetak samostalnih izložbi. Intenzivno se bavi tapiserijom, a njeni radovi nalaze se u kulturnim i javnim ustanovama u Jugoslaviji. Za svoj angažman na polju umetnosti dobila više nagrada, od kojih izdvajamo nagradu UPIDIV-a „Zlatna forma“ 1996. Studijska putovanja: Grčka, Italija, Francuska, Engleska, Španija, Mađarska, Čehoslovačka, Nemačka, Holandija. Direktor Ateljea 61 od 1987. godine. Živi i radi u Novom Sadu. Učesnik je Prvog saziva kolonije tapiserista „Boško Petrović“ 1998.

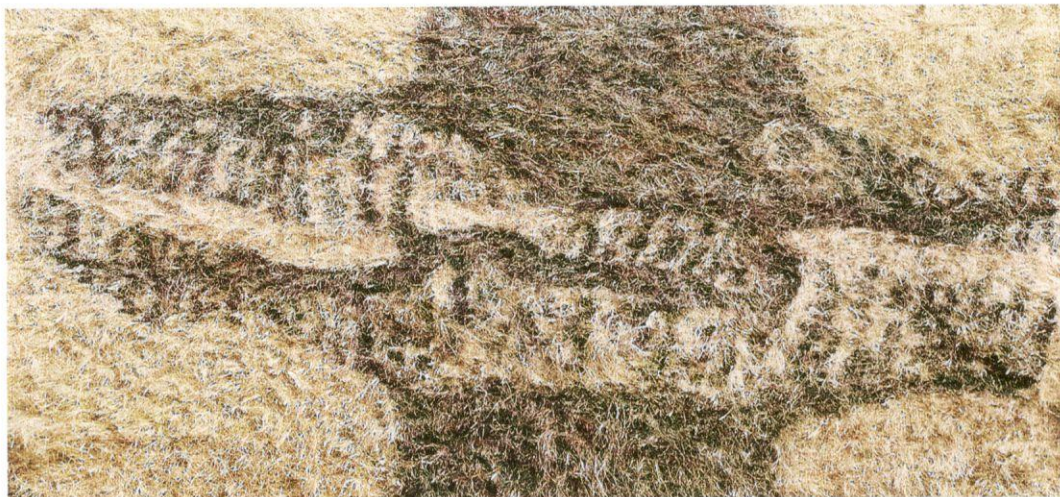
naziv: „Stari hrast“, 1980.

dimenzije: 120 x 240

materijal: sisal

tehnika: klečana

Rođena 1949. godine u Rudovcima, opština Lazarevac. Srednju školu za primenjenu umetnost završila u Nišu 1969. Diplomirala 1974. na Akademiji primenjenih umetnosti u Beogradu. Jedno vreme radila kao samostalni projektant u Fabrici tepiha „Proleter“ u Zrenjaninu, a zatim na poslovima organizatora kulture u REIK-u „Kolubara“ u Lazarevcu, gde i danas radi. Bavi se tapiserijom, dizajnom tekstila i slikarstvom. Izlagala na brojnim samostalnim i grupnim izložbama u zemlji i inostranstvu. Jedan je od učesnika Trećeg saziva kolonije tapiserista „Boško Petrović“ 2000.

naziv: „Mladalački snovi“, 1997.
 dimenzije: 310 x 220
 materijal: vuna, efektna prediva
 tehnika: klečana

Rođen 1929. godine u Prizrenu. Završio Akademiju za primenjenu umetnost u Beogradu, a 1954. i postdiplomske studije na istoj akademiji. Studije industrijskog oblikovanja završio u Italiji. Boravi u Parizu na studijskom putovanju, gde proučava tapiseriju. Iza njega su mnogobrojne samostalne i grupne izložbe u zemlji i inostranstvu. Takođe je dobitnik velikog broja značajnih nagrada i priznanja za svoj umetnički rad. Bavi se slikarstvom, tapiserijom, grafičkim dizajnom i tekstilom. Živi i radi u Beogradu. Učestvovao na Prvom sazivu kolonije tapiserista „Boško Petrović“ 1998.

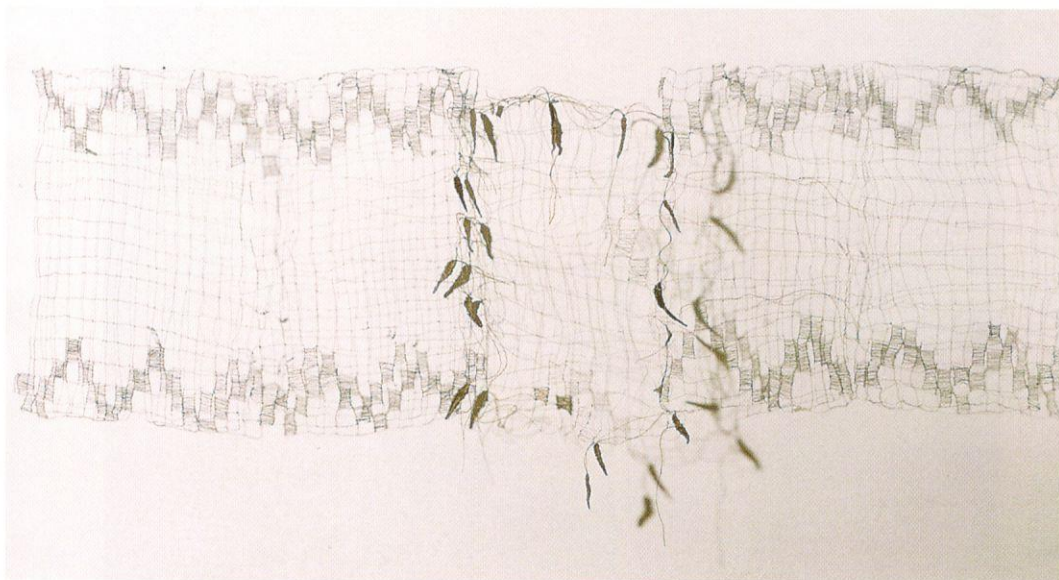

naziv: „Projekat: tekstil-pokret“, 1984.
dimenzije: 200 x 200 x 70
materijal: razni materijali
tehnika: sopstvena

Rođena 1940. godine u Kikindi. Diplomirala na Akademiji primenjenih umetnosti u Beogradu 1966. Član ULUPUDS-a od 1967. Učestvovala na stotinak grupnih izložbi u zemlji i inostranstvu. Održala 10 samostalnih izložbi u muzejima i galerijama u Jugoslaviji. Njene tapiserije se nalaze u Muzeju savremene umetnosti u Beogradu, u Muzeju primenjenih umetnosti u Beogradu, u Njegoševom muzeju u Cetinju i u kulturnim i javnim ustanovama u zemlji. Dobitnik više značajnih nagrada. 1998. dodeljena joj je nagrada ULUPUDS-a za životno delo, za doprinos razvoju jugoslovenske tapiserije. Učesnik je četvrtog saziva kolonije tapiserista „Boško Petrović“ 2001.

naziv: „Belo cik-cak“, 1997.
dimenzije: 60 x 180
materijal: žica, lan
tehnika: slobodna

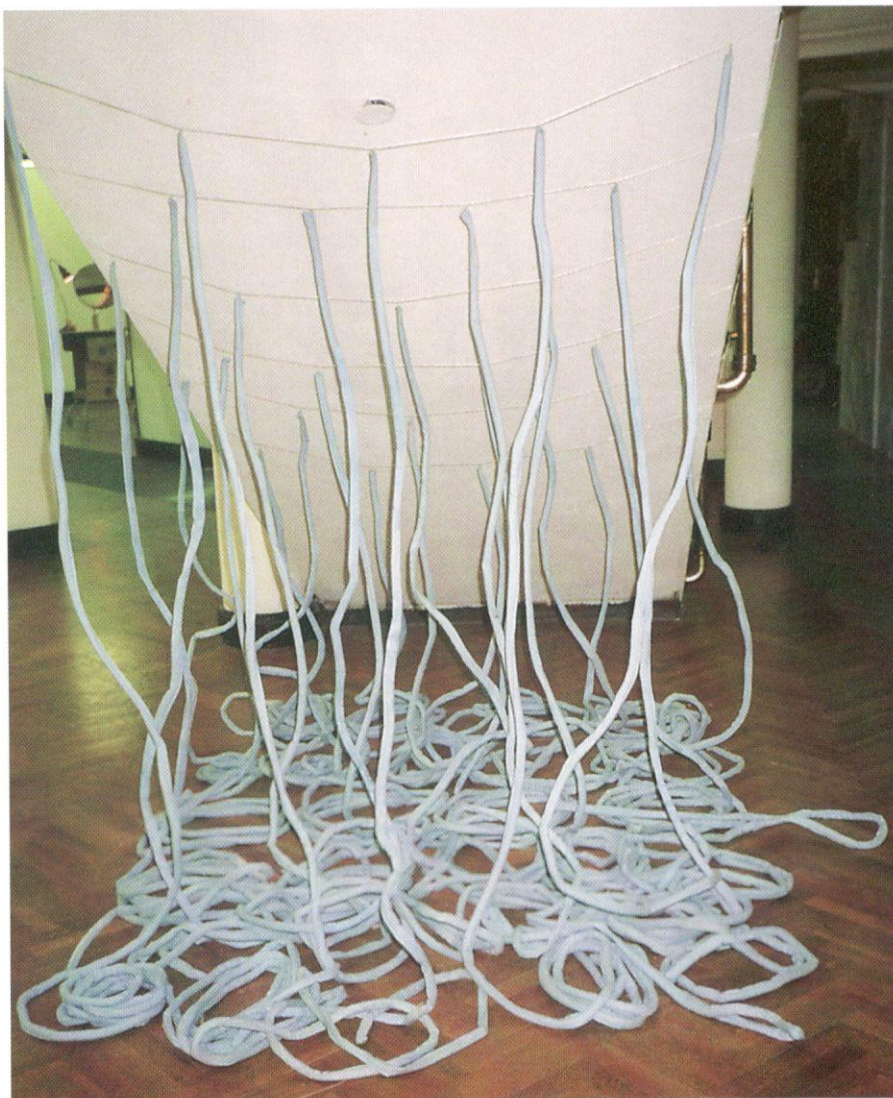

Rođena 1954. Diplomirala 1977. na Fakultetu primenjenih umetnosti u Beogradu, odsek tekstila. Magistrirala na istom Fakultetu 1984. Delokrug njenog umetničkog rada je tapiserija. Od 1984. godine učestvuje na grupnim izložbama u zemlji i inostranstvu, a ostvarila je i više samostalnih izložbi. Od 1987. zaposlena na FPU, kao profesor na predmetu tapiserija. Učesnik je Drugog saziva kolonije tapiserista „Boško Petrović“ 1999.

naziv: „Okolomotalo“, 2001.
 dimenzije: 27 elemenata x 300 cm
 materijal: platno, žica, žito
 tehnika: kombinovana + kompjuterska animacija

Rođena 13.06.1960. u Zemunu. Diplomirala 1984. na Fakultetu primenjenih umetnosti u Beogradu, a na istom fakultetu magistrirala 1988. Član je ULUS-a i ULUPUDS-a. Profesionalna usavršavanja: Academy of Industrial Arts, Helsinki, Finska (1989.); Academy of Fine Arts and Design, Poznan, Poljska (1991 - 1993.); Goldsmith 's College, London, Velika Britanija (1994.). Dobitnik je zlatne medalje i nagrade Fonda na izložbi „Who done it“ (Multimedia Presentation „Arts link program“) - 48th Festival kratkometražnog i dokumentarnog filma. Učestvovala na Trećem sazivu kolonije tapiserista „Boško Petrović“ 2000.

TRIE N A L E
 TAPISERIJE

naziv: „Plavi odsjaj“, 1991.
 dimenzije: 266 x 300
 materijal: vuna
 tehnika: klečana

Akademiju likovnih umetnosti - odsek slikarstva - završila u Beogradu, u klasi profesora Ljubice Sokić. Magistrirala tapiseriju na odseku za tekstil Fakulteta primenjenih umetnosti i dizajna u Beogradu, u klasi prof. Branislava Subotića. Bavi se pedagoškim radom. Učesnik je mnogih umetničkih kolonija u zemlji i inostranstvu. Realizovala veliki broj samostalnih i kolektivnih izložbi.

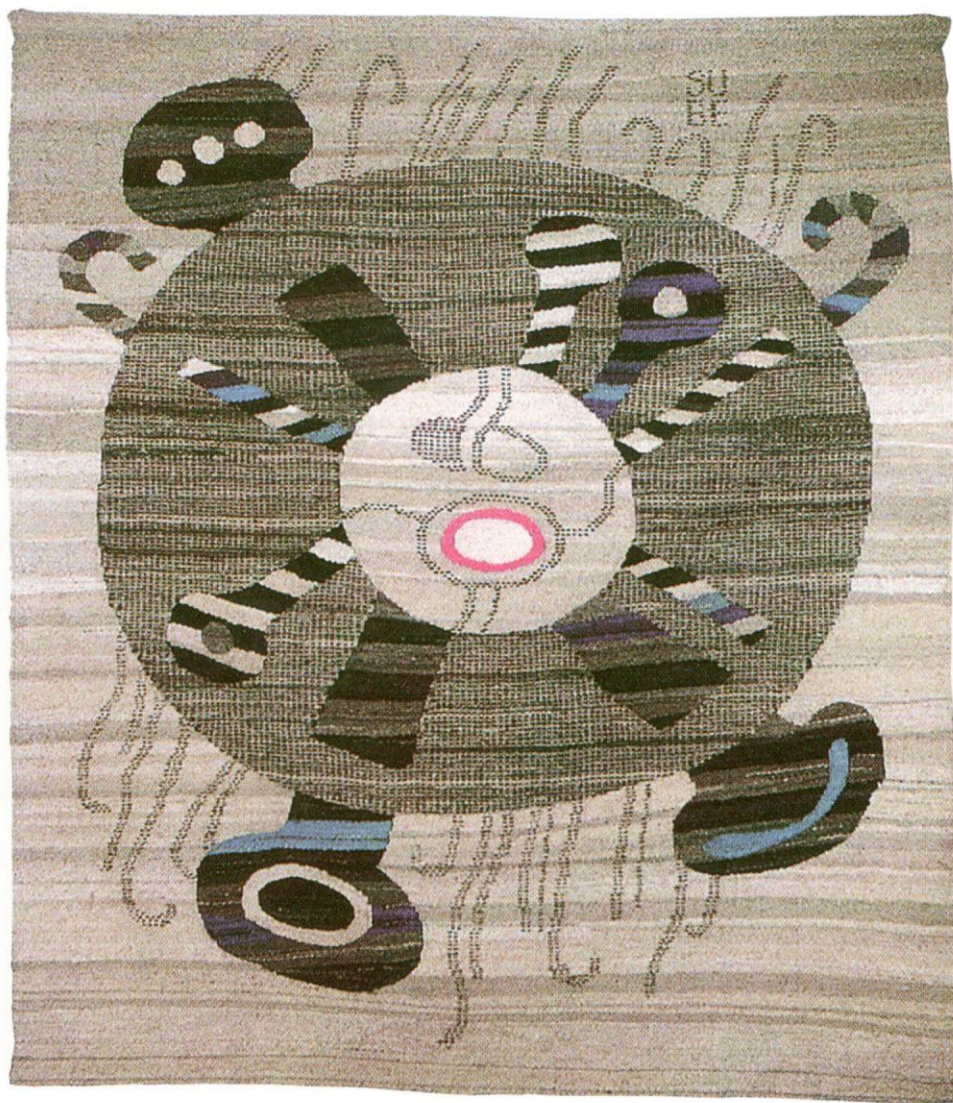

naziv: „Artrakti“, 2001. (podna tapiserija)
dimenzije: 600 x 200
materijal: kudelja
tehnika: sopstvena

Rođena je u Beogradu. Diplomirala 1964. godine na odseku za tekstil Akademije za primenjenu umetnost u Beogradu, u klasi prof. Dragutina Mitrinovića. Član je ULUPUDS-a. Usavršavala se na studijskim putovanjima u Italiji i Poljskoj. Bavi se ilustracijom, modnim kostimom, scenografijom, kostimografijom, tapiserijom. Učestvovala na mnogobrojnim kolektivnim i samostalnim izložbama u Jugoslaviji i van nje. Dobitnik više značajnih nagrada za rad na polju tapiserije, kostimografije i tekstila. Njene tapiserije nalaze se u kulturnim i javnim objektima u zemlji i inostranstvu. Radi kao gostujući profesor u Bukureštu (Rumunija). Živi i radi u Beogradu.

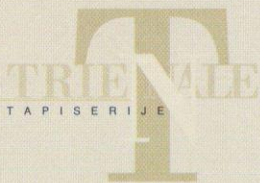

naziv: „Šećerleme“, 1975.
dimenzije: 195 x 165
materijal: vuna
tehnika: kombinovana

Rođen 1926. godine u Beogradu. Na Akademiji primenjenih umetnosti - odsek dekorativnog slikarstva - diplomirao 1951, u klasi prof. Vinka Grdana i Vase Pomorišca. Radio kao profesor u Školi za primenjenu umetnost u Sarajevu, potom organizovao školu za industrijsko oblikovanje u Beogradu, u kojoj je bio izvesno vreme direktor. Od 1972. radio kao vanredni profesor na Katedri tekstila Fakulteta primenjenih umetnosti u Beogradu. Studijska putovanja: Makedonija, Dalmacija, SAD, Italija, Austrija, Francuska, Poljska, Nemačka, Velika Britanija. Iza njega su mnogobrojne samostalne i kolektivne izložbe u zemlji i inostranstvu. Za svoj rad dobio je mnoge nagrade i priznanja, a 2001. godine i nagradu Ateljea 61 za tapiseriju. Učesnik je Prvog saziva kolonije tapiserista „Boško Petrović“ 1998.

naziv: „Orfejev let“, 1973.
dimenzije: 155 x 152
materijal: vuna
tehnika: klečana

Rođen u Zmajevu 1928. godine. Nakon mature u subotičkoj gimnaziji (1947.) upisuje Višu pedagošku školu - likovni odsek - u Novom Sadu, na kojoj je diplomirao 1949. Od 1953. godine član ULUS-a, a od 1963. ima status slobodnog likovnog umetnika. Radio kao pedagoški radnik, ilustrator, kritičar. Boravio dva puta u Parizu na studijskom putovanju. Bavio se slikarstvom, crtežom i sporadično tapiserijom. Osim mnogih samostalnih, učestvovao i na velikom broju kolektivnih izložbi u zemlji i inostranstvu. Umro 1980. godine.

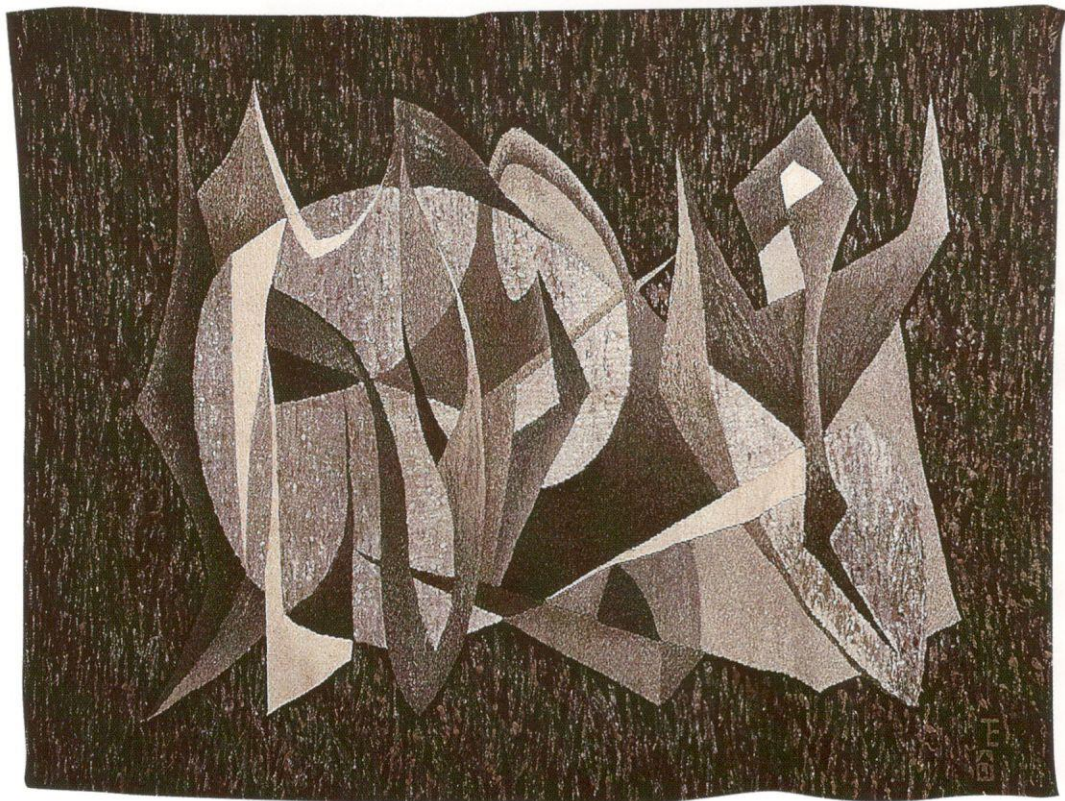
naziv: „Kuća“, 1996. (ćilim)
dimenzije: 160 x 280
materijal: vuna, juta
tehnika: klečana, vez

Rođena 1968. godine u Beogradu. Srednju školu za industrijsko oblikovanje u Beogradu (odsek tekstil) završila 1987. Diplomirala 1992. na odseku za tekstil Fakulteta primenjenih umetnosti i dizajna u Beogradu. Na istom fakultetu magistrirala 2001. (odsek za tkani tekstil). Ostvarila dve samostalne i više grupnih izložbi. Bavi se tkanim tekstilom, a saraduje sa fabrikama za izradu tepiha. Zaposlena kao prosvetni radnik u Beogradu.

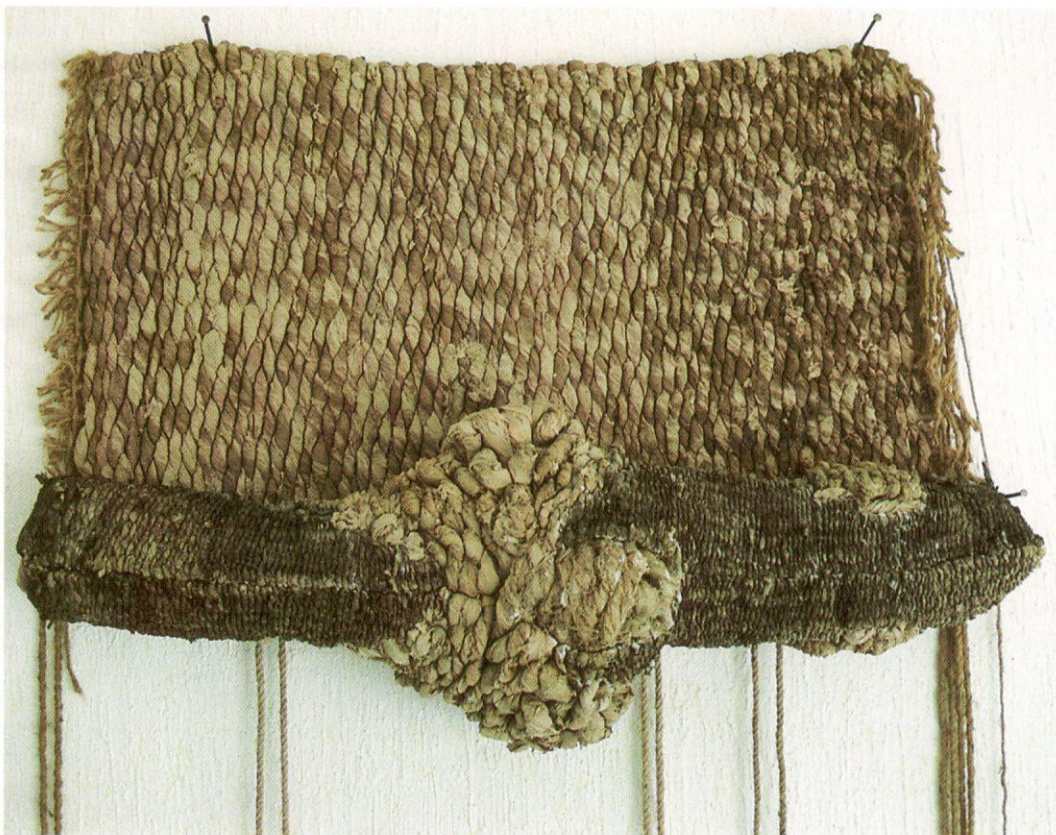
TRIE N A L E
TAPISERIJEnaziv: „Zora“, 1964.
dimenzije: 300 x 240
materijal: vuna
tehnika: kombinovana

Rođena u Subotici 1919. godine. Zajedno sa slikarem Boškom Petrovićem 1961. osniva u Novom Sadu Ateljea 61, prvu jugoslovensku radionicu za izradu tapiserija. Od 1961. do 1980. upravnik Ateljea 61. Bavila se tapiserijom i dekorativnom tkaninom. Izlagala na samostalnim i grupnim izložbama u zemlji i inostranstvu. Dobitnik više značajnih nagrada za rad na polju tapiserije. Umrla u Novom Sadu 1991.

naziv: „Megaterijum“, 2001.
dimenzije: 270 x 160
materijal: hartija
tehnika: sopstvena

Rođena 10. marta 1974. u Vršcu. Srednju školu za dizajn završila 1993. godine u Beogradu. Fakultet likovnih umetnosti u Temišvaru (Rumunija) završila 1998. godine, a 1999. postdiplomske studije na Fakultetu primenjenih umetnosti i dizajna u okviru Univerziteta umetnosti u Bukureštu (odsek tapiserije). Specijalizacija: Eksperimenti i transponovanje u dekorativnim umetnostima. Učestvovala na nekoliko međunarodnih izložbi tapiserije i više grupnih izložbi u Jugoslaviji. Živi i radi u Vršcu kao samostalan umetnik. Učesnik je četvrtog saziva kolonije tapiserista „Boško Petrović“ 2001.

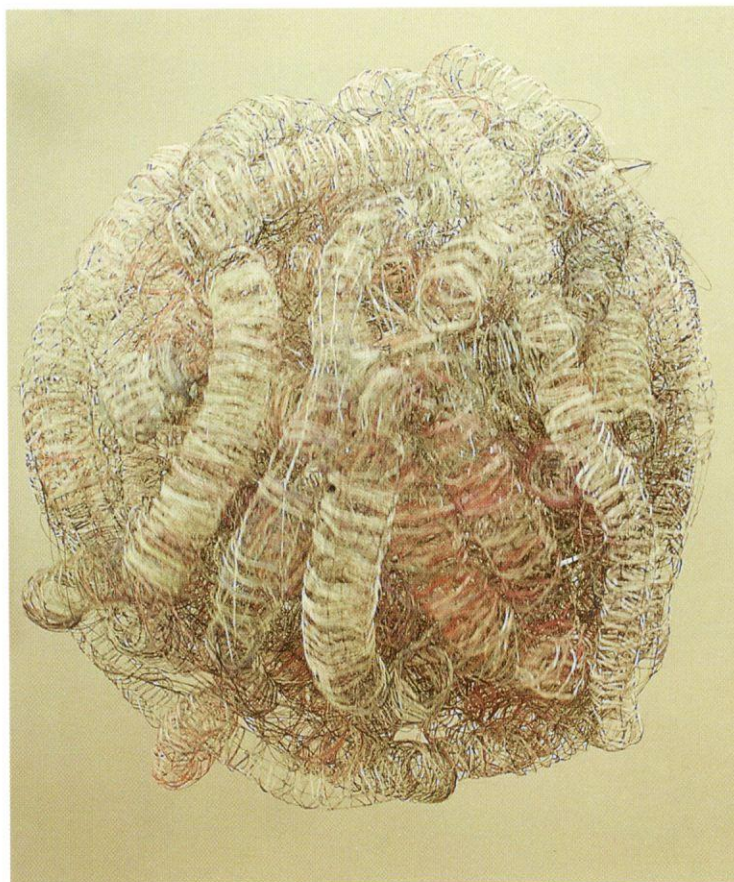
naziv: Klube „Jezgro oblika“, 1999/2000.

dimenzije: 120 x 120

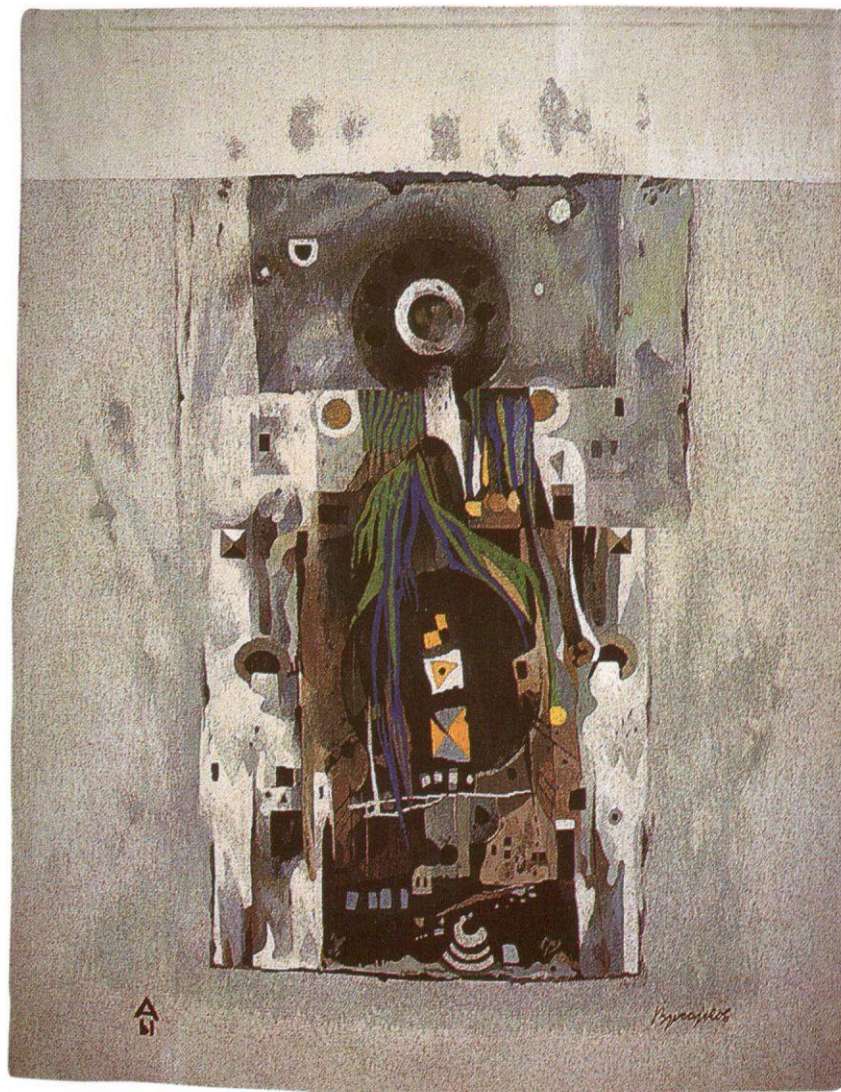
materijal: polučelična žica, predivo od najlon-plastičnih traka i bakarne žice, pamučni konac

tehnika: sopstvena

Rođena 21. 10. 1970. u Beogradu. Diplomirala 1995. na Fakultetu primenjenih umetnosti u Beogradu, na odseku za tekstil, a magistarski rad iz oblasti tapiserije odbranila 2000. na istom fakultetu, kod profesora Jadranke Simonić. Od 1995. godine član je ULUPUDS-a i radionice LUM. Dobitnik je nagrade „Iva Vrinjanin“ za izuzetna ostvarenja iz oblasti tekstila. Učestvovala na Trećem sazivu kolonije tapiserista „Boško Petrović“ 2000.

naziv: „Stari sat”, 1975.
dimenzije: 250 x 190
materijal: vuna
tehnika: klečana

Rođen je 1927. godine u Despotovu. Osnovnu školu i Gimnaziju završio u Novom Sadu. Diplomirao i magistrirao na Akademiji likovnih umetnosti u Beogradu, u klasi profesora Mila Milunovića. Na Višoj pedagoškoj školi u Novom Sadu radi od 1964. do 1974. godine. Od 1975. do 1985. radi kao profesor slikanja na Akademiji umetnosti u Novom Sadu. Umetničkom delatnošću bavi se od 1955. godine, a od sredine šezdesetih i tapiserijom, u saradnji sa Ateljeom 61. Pored brojnih samostalnih, učesnik je i velikog broja kolektivnih izložbi u zemlji i inostranstvu. Više puta nagrađivan. Umro 2001. u Novom Sadu.

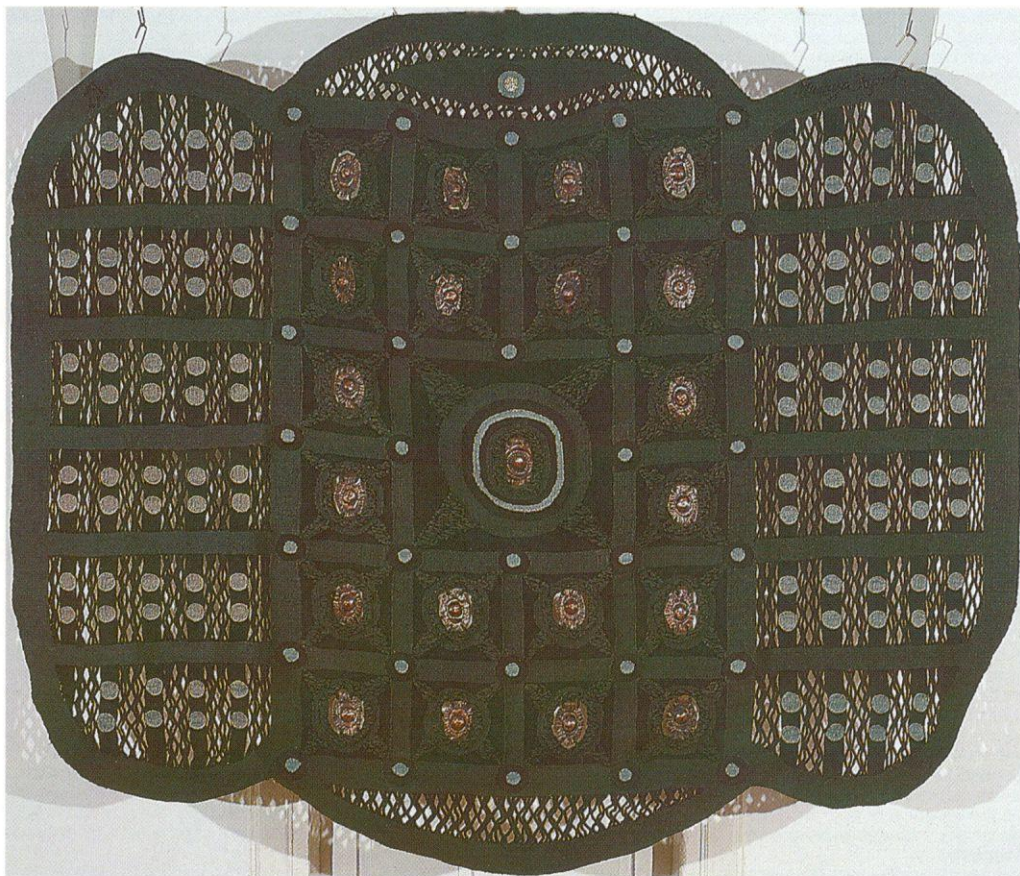
TRIENALE
TAPISERIJE

naziv: „Kiša“, 1972.
dimenzije: 195 x 146 cm
materijal: vuna
tehnika: klečana

Rođen u Beču 1914. godine. Završava Grafičku industrijsku školu u Beogradu 1929. Od 1936. do 1938. pohađa Kurs figuralnog slikarstva, koji je vodio Petar Dobrović. Godine 1953. postaje član ULUS-a, a od 1955. do 1960. član je „Decembarske grupe“. Sve do 1972. godine saraduje sa Ateljeom 61, gde su mu izvedene mnogobrojne tapiserije. Iza njega su mnoge nagrade, samostalne i grupne izložbe. Umro je u Beogradu 1995. godine.

naziv: „Medaljoni”, 1978.
dimenzije: 200 x 220
materijal: vuna, bakar
tehnika: kombinovana

Rođena 1909. u Splitu. Pre II sv. rata studirala istoriju umetnosti na Beogradskom univerzitetu. Gotovo sve vreme rata provela u zarobljeništvu, kao član NOP-a. Po oslobođenju se bavi književnošću i štampa svoje radove u časopisima „Delo”, „Književnost”, „Letopis Matice Srpske” itd. Godine 1953. počinje da slika na staklu, a 1957. radi svoje prve tapiserije. Prvu samostalnu izložbu tapiserija priređuje 1959. u Muzeju primenjenih umetnosti u Beogradu. Sa tapiserijama učestvuje na gotovo svim većim izložbama u zemlji i inostranstvu. Iza nje je veliki broj samostalnih izložbi, ali i nagrada, koje je dobila za rad na polju tapiserije. Umrla 1989. godine.

THE LIFE OF THE STRUCTURED THREAD ART FORM

The phenomenon and characteristic development of the tapestry art style in our country should be viewed both within the fine and decorative art development since 1950s of the twentieth century, and within the context of the renaissance European tapestry, which are occurrences that successfully coincide contributing to the unusually live creative activity. This is the process in which the tendencies of the European vanguard closely interweave with the autochthonous textile art inheritance in Serbia, where our tapestry, since we did not have tradition in this art, did not turn out to be the epigone, but it has succeeded to achieve its own identity of the plastic symbol.

Generally, the creation of the tapestry in the past did not undergo any significant changes for centuries. It was done on the vertical or horizontal loom, where the threads interweave with tightened threads of the basis, firmly forming two-dimensional woven colourful composition. As far as material is concerned, wool and cotton are primarily used, and also silk or gilded threads are used, depending on the taste of the epoch.

In the art of modern tapestry, however, this classic creation method is abandoned, which is manifested in the distinct freedom of the author in his choice of different, unconventional materials and combined techniques in which the work is formed. Therefore, one of the important characteristics of the morphology of the art of modern tapestry presents a clear distinction of two basic concepts of the visual expression; the phenomenon of the form, traditional and structural, i.e. spacial tapestry. The phenomenon of the structural tapestry form has originated as a consequence of the discovery of the new formal potentials of thread forming, which has, in the context of the visual abstract art code, become the significant part of the aesthetic contents of the tapestry medium. In contrast to the traditional tapestry form phenomenon where the thread, firmly woven, is just a coloured substance, within the structural, i.e. spacial tapestry, the thread has, free from disciplined weaving technique on the loom, introduced the volume and space in the art of tapestry as equal composition elements. It is significant to emphasise, that regardless of the fact which form phenomenon a work belongs to, its aesthetic contents are based on the principles of structured thread art media.

The causes of modern tapestry form varieties are found in different approaches to research of two most influential European movements in renaissance tapestry, thanks to which the European tapestry of the twentieth century, after many centuries of having only the role of one of the fine arts technique, has experienced its renaissance, which is shown in renewed creative approach to this art medium of structured thread. In France, the renaissance movement was inspired by the tradition of medieval tapestry art, while in Bauhaus, the renewal of the structured thread art was based on the radical analysis of the significant elements of its aesthetic contents. These different approaches to the renaissance of the tapestry media meant different research processes which resulted in the occurrence of new forms in composing the work.

The renaissance of the traditional values of the tapestry art, that was born in France in the end of the thirties resulted from the activities of the group of enthusiasts gathered around the tapestry artist, Jean Lurca (1892-1966). In their researches they were inspired by high artistic values of the medieval French tapestry master works, where they discovered structured coloured thread as a significant element of forming. The traditional tapestry form phenomenon, therefore, is represented by the works in which author materialises his poetics in traditional way, the visual symbol is formed within the planimetric composition on the wall, where the general scheme of its constitutive elements is realised using disciplined and firmly woven structured coloured thread. The difference between traditional form phenomenon and structural form phenomenon, i.e. spacial tapestry, should indeed be sought in the different assimilation of the modern art visual code. In the traditional approach, as it was done in the past, the pictorial sensation of the painting on the easel is transposed to the structured thread medium. The structural tapestry form phenomenon, however, is not based on those ready made compositional solutions, but its formal language is formed on their postulates, the essence of that experience. In contrast to Lurca and his followers, the renaissance of the tapestry art in Bauhaus was based on the indirect analysis of the modern art visual code, which resulted in the discovery of new form phenomena in the art of tapestry.

The modern visual symbol was formed in the revolutionary art streams in the first two decades of the twentieth century, in which

the artists achieved new grammar of visual arts. During the successive changes of short-term and radical art movements of fovism, analytic and synthetic cubism, followed by futurism and de Stillo, the diversification of the inner structure of the work of art and the introspection of its layers occurred, which the essential constituent elements of the aesthetic work contents were discovered and recognised, put in the foreground. This was the route full of dramatic events in art, primarily in painting and sculpture, in the end of which the abstract, non-figurative art was discovered as a new principle in creation. In the further development of twenty century art the work became multidisciplinary, the picture could be relieved or composed of different materials, while the sculpture was often transparent or pictorial. In the research of the new form phenomena in art, the rules from the past were not followed any more, everything was allowed, which resulted in the work of art. The renaissance of the Bauhaus tapestry was based on these postulates. And, since the analysis of the elements of the picture composition in the Bauhaus laboratory of form theory was based on line, form, and colour, as its significant elements of the aesthetic work contents, in the analysis of the tapestry, the structured coloured thread was discovered as the basic element of the aesthetic composition contents.

The notion that the thread was not the resource of forming but actually its aesthetic entity opened the way to the new, radical concept, the occurrence of neo-orthodox approach in the creation of the tapestry, which was indeed the art medium where the application of traditional techniques and materials was considered as not only its significant characteristic, but it was often identified with it. In research of the new potentials of the constitutive elements of composition, the experimenting with the forms became the principle in creation, which was manifested in the occurrence of the phenomenon of the form of structural i.e. spacial tapestry.

The researches of the art of tapestry in Bauhaus present the initial step in realising this new phenomenon of the form of modern tapestry. Its full development occurred during 1950s and 1960s of the twentieth century, which is the period during which this original contribution of the pioneers in the renaissance tapestry art was generally accepted and became the new concept of the form of this visual medium. In the end of 1950s of the twentieth century, the emphasised texture in the works of Polish tapestry artists developed in high relief with the tendency of the development of the form in space. It was necessary to make only one step from freely structured thread in the tapestry on the wall to its appearance in space. This evolution of the form in art may be followed at the tapestry biennials in Lausanne from mid sixties. Removal of the tapestry from the wall and putting it into the space present the final result of the great experiment with the form of tapestry art of the twentieth century, the concept that was noted in the USA a decade before.

Immediately after the Second World War, a comprehensive development of modern decorative art in Serbia occurred. This was almost unexpected occurrence taking into account its marginalisation during the first half of the twentieth century and unjustifiably long neglect of results which were in this period achieved by its pioneers. For, their works, the contribution to education and the development of theory, i.e. experiences that were more intensively gained and accumulated in this environment, especially in the period between two world wars, provided actual basis for the expansion of our decorative art. The fifties present the beginning of the tapestry art history in this environment, when individual attempts in this, even here, more and more popular visual media occurred. As it was the case in other European countries, painters were among the first interested in tapestry. Their competence in tapestry was, however, in many cases the embryo that originated from their wish for some new kind of virtual adventure, where the painter placed personal visual concept of the painting on easel. Also, the interpretation of artists' poetry was missing in, now, different visual medium of tapestry art. Regardless of the creative potentials of the authors, such as Lazar Vujaklija and Milan Konjović, such an approach to the tapestry could not result in original works. However, thanks to the interest of well-known artists, the tapestry became more and more present.

Simultaneously, artists such as Joško Onić, Živojin Kovačević, Boško Petrović, to mention just some of them, appeared on the scene, and they researched the expressive language of tapestry medium in the context of its composition elements, structured coloured thread, and material texture. However, those works remained without any deeper aspirations of fine arts, where the aesthetic issues were kept on the surface of the composition in the sense of the ornamental play of the form. It is necessary to

mention that our first tapestry artists created their works in the fifties, where there were no specialised workshops, i.e. professional assistance of weaver, inevitable for the work realisation. The activity of these authors deserve attention since they, in their pioneering attempts, contributed to the development of the authentic style of this art in the next decade.

Nearly at the end of this early period, the exceptional phenomenon in the creation of Serbian tapestry was represented by the works of Milica Zorić and Olivera Galović. Inspired by the spirit and ideas of enformel painting, these authors abandoned the rules of traditional tapestry art form and fostered the art reality of the works of art. What was new in this art concept was their choice to, within the materialisation of their visual ideas, for the first time use unconventional materials and combined techniques of embroidery, collage, and flat weaving. Emphasising the volume of the structural form value, where they build their plastic symbol, Zorić and Galović present the vanguard of the structural tapestry, even within the European tapestry, which is proved by the awards granted to these artists at the international exhibitions.

Already in the first decade of our tapestry, the pluralism of the visual expression, manifested in the parallel occurrence of its different form phenomena, was visible. This diversity in forming was illustrated by the exhibition Yugoslav Tapestries, held in Paris in 1960, where we were represented by the authors, who were, in that time, considered as the most successful artists of our tapestry: Olivera Galović, Milan Konjović, Boško Petrović, Lazar Vujaklija and Milica Zorić. Analysing these works within the time distance, i.e. in the light of the retrospective of the total previous style development in this country, the conclusion is made that the above mentioned exhibition already indicated and designated future, characteristic development of the style of the tapestry art in Serbia. Namely, the choice of the authors regarding the creation in the sense of traditional forming methods, as well as the affinities for new tendencies, structural tapestry form phenomena, was already visible. The first triennial of the tapestry in Novi Sad, organised with the aim to give a perspective of the creation in tapestry art in our country at that time, covered the same art issues that, as testified by exhibited works, was further deepened and used in the original works of the new generation authors. The phenomenon of the form of the structural, i.e. spacial tapestry in our country occurred in the beginning of the seventies in the sense of radically new approach to forming. This new vanguard concept was accepted by the new generation of tapestry artists, formed at the Academy of Applied Art in Belgrade. In their creation, they were primarily inspired by the freedom of the work composition using new, unconventional materials and techniques. This was, however, more of a form innovation production than the aspiration for the art of structured thread meaning. Namely, this emphasised aspiration regarding the experimenting, which, as it could be said, became its own objective, resulted in the works of attractive and surprising forms, which, apart of their purely formal values, did not have any deeper meaning. Therefore, already in the first half of the seventies, the tendency of putting the tapestry back on the wall, or its composing in relation to it, occurred. And while tapestries in the sense of three dimensional objects in space and ambiental tapestries were created in some other countries, during eighties in our country, authors replaced the experimenting in the third dimension with the tendency to intimate the form, which was achieved in the beauty of the weaving, with the tangible material values and harmonised colours. This process is illustrated by the works of Ninela Pejović, our most successful tapestry artist of this phenomenon of the tapestry art form. Her first experiments in forming structured thread in space were achieved with a lot of spirit and taste in tapestries, which remained on the level of decorative playing with the form. In mid seventies, when this author started with the cycles of composition in relation to wall, most often in the form of high relief, with bigger dimensions, and more sophisticated colouring, Ninela Pejović created exceptional works with stratified meanings. Also, the tapestries composed on the wall by the author Ela Gorski, were, with their aesthetic values, far better than her experiments in space. The suggestive symbol of this author, compact and complete, was always acknowledged in the new forms of the expressive structure of the abstract compositions. Very talented tapestry artists who successfully create within this form phenomenon belong to this generation: Marija Saraz Takač, Nadežda Novičić, Zaga Stojanović, Gordana Glid, Desa Tomić-Durović and Grozdana Ranković.

The trend of putting the tapestry back on the wall, has directed the generations of tapestry artists to choose planimetric composition in their forming. However, in the works created by the most prominent artists: Nada Adžić, Jadranka Simonović, Gordana Pucar, Marija Tišma, Nives Pavlović-Vuković and Giga Đuragić, it can be seen that they, besides using traditional creation methods, also

apply three dimensional forms in the sense of weaving the layers of free and perforated parts, emphasising the texture and relief in the sense of loose, free fibers and enlarged thread.

These authors most often intensify the impression of the third dimension through the effects of the shiny colour of coloured sisalo, hemp, and oakum, as well as the use of horse mane, the materials that were characteristic in the previous period. It is obvious that within the visual sensations of these author original works, they do not neglect the experience through which our tapestry has passed in the phase of big experiment. It is interesting that the youngest generation of tapestry artists, which became known during nineties, shows special interest for the creation within the phenomenon of structural, i.e. spacial tapestry. Tapestry authors: Snežna Skoko, Marina Bogdanović, Sunčica Antić, Zlatko Cvetković and Leonora Vekić, are distinguished by their inventiveness in the search for new ways of forming and emphasised expression individuality.

The phenomenon of the traditional tapestry form in this area has its undisturbed continuity, which has been distinguished by the works of exceptional aesthetic value. The application of this form concept owes, to a great extent, to the activity of Atelje 61, founded in Novi Sad in 1961, on the initiative of Boško Petrović, and with the technical assistance of Etelka Tobolka. Thanks to the activity of this specialised workshop for the creation of tapestries, the expert realisation of tapestries using patterns was enabled in our country for the first time. Tapestries that may be classified as anthology works were woven here. Let us mention only the tapestry cycle *Ascents* by Boško Petrović, created according to the author's collages, where, within the new medium of vibrating, structured threads, in the subtle relations of brown shades of natural tones of wool, this artist creates the original plastic symbol. The tapestry authors on the same value level are: Mladen Srbinić, Stojan Čelić, Boško Karanović, Jovan Bikicki, Milivoje Nikolajević, Stevan Maksimović, Isidor Vrsajkov. Besides its basic activity, Atelje 61 has been active in the improvement and promotion of the tapestry. The most distinguished exhibitional activity was the one that Atelje 61 started immediately after it was founded in 1962, and it has continued to organise noticeable tapestry exhibitions in Yugoslavia and abroad.

The phenomenon of the traditional tapestry form has also been accepted, using it as their expression, by several authors who have not realised their works in the co-operation with Atelje 61. Among these tapestry artists the significant place is reserved for the creation of Matej Rodiči, Branislav Subotić and Stevan Čukić. The opus of Rodiči deserves special attention, not only for its scope, but also for the character of author's poetics which is deeply inspired by the beauty of the national embroidery art. Younger artists who have accepted the traditional way of the creation of tapestries that they personally weave as the form in which they materialise their individual poetics are Dušanka Botunjac and Nada Mančić.

The works exhibited at this first triennial of the tapestry in Novi Sad, give an insight into the rich and original creation of our tapestry authors during half a century of its history. These works show that our authors have been open to different influences, but those influences have actually presented different inspiration sources.

We tried to review the tapestry creation in the light of the form phenomenon of the style characteristic of the modern tapestry art in the world, as well as to recognise them in the context of the occurrence and development of tapestry in our environment. Simultaneously, we wanted to point out the wrong preassumption that the aesthetic values of the tapestry realised only in traditional techniques and materials were lower, only because they belonged to the work methods from the past, in comparison to the works realised in new form phenomena of the modern tapestry. It rather seems to us that such doubts would be more appropriate regarding new methods of form creation, where, striving for the placement of innovations, those works often remain on the experimental level. In the time of unstable criteria, it is necessary to repeat that spirit and author's imagination (still) prevail in one's creation, i.e. the technique and materials serve only as resources to the author in order for him to, in this case, materialise his poetics in the medium of the structural thread art.

Prvi trijenale tapiserije u Novom Sadu ostvaren je u organizaciji
ATELJEA 61

pod pokroviteljstvom:

- IZVRŠNOG ODBORA GRADA NOVOG SADA
- MINISTARSTVA ZA KULTURU REPUBLIKE SRBIJE

Sponzori:

- JKP TRŽNICA, Novi Sad

Glavni i odgovorni urednik: mr NADA ADŽIĆ

Tekst: dr MIRJANA TEOFANOVIĆ

Lektor: SILVIJA ČEMBER

Prevod: NATAŠA MIOKOVIĆ

Biografije: GORANKA VUKADINOVIĆ

Dizajn: BRANISLAV DOBANOVAČKI

Postavka: mr NADA ADŽIĆ, GORANKA VUKADINOVIĆ, ZVONKO BORAS

Priprema i štampa: ↩ **Stojkov**

Tiraž: 500

Novi Sad, Novembar 2001.

